

18.11.2019

Kokousaika 18.11.2019 16:00 - 17:01

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan pormestari
poistui 16:44, poissa: 792 - 793 §
Sinnemäki, Anni apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
esteellinen: 775 §
Sevander, Tomi apulaispormestarin sijainen
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Hernberg, Kaisa
Honkasalo, Veronika
Koulumies, Terhi
Pakarinen, Pia
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rydman, Wille
Sazonov, Daniel
Vesikansa, Sanna
Vuorjoki, Anna
Diarra, Fatim
Gebhard, Elisa

apulaispormestari

poistui 16:56, poissa: 792 - 793 §

apulaispormestari

varajäsen
varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami
Aho, Mikko
Jolkkonen, Juha

poistui 16:44, poissa: 792 - 793 §
kansliapäällikkö
kaupunkiympäristön toimialajohtaja
sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Laitio, Tommi

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Pohjolainen, Liisa

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

18.11.2019

Gros, Nina
Kivelä, Liisa
Rinkineva, Marja-Leena
Rope, Jenni
Saxholm, Tuula
Summanen, Juha
Hopeakunnas, Maisa
Björksten, Jenni
Sood, Nitin

henkilöstöjohtaja
viestintäjohtaja
elinkeinojohtaja
kaupunginlakimies
rahoitusjohtaja
esteellinen: 775 §
hallintojohtaja
viestintäasiantuntija
hallintoasiantuntija
suunnittelija
asiantuntija
saapui 16:49, poistui 17:00, läsnä:
osa 792 §:ää

Puheenjohtaja

Jan Vapaavuori
Anni Sinnemäki

pormestari
773 - 791 §
apulaispormestari
792 - 793 §

Esittelijät

Jan Vapaavuori
Sami Sarvilinna

pormestari
773 §
kansliapäällikkö
774 - 793 §

Pöytäkirjanpitäjä

Jenni Björksten

hallintoasiantuntija
773 - 793 §

18.11.2019

§	Asia	
773	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
774	Asia/2	V 27.11.2019, Kulosaaren Ståhlberginkuja 1 asemakaavan muuttaminen (nro 12593)
775	Asia/3	V 27.11.2019, Vuokrauseriaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Tapaninkylä, Malmi ja Viikki)
776	Asia/4	V 27.11.2019, Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi
777	Asia/5	V 27.11.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ympäristölle haitallisten käytäntöjen selvittämisestä Helsingissä
778	Asia/6	V 27.11.2019, Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille
779	Asia/7	V 27.11.2019, Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valosaasteen vähentämisestä
780	Asia/8	V 27.11.2019, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite Kontulan metroaseman graffitien valaisemisesta
781	Asia/9	V 27.11.2019, Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite pienten koulu- laisten iltahoidosta vuorotyöläisten lapsille
782	Asia/10	V 27.11.2019, Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite nuorisopsykiatrian sairaanhoitajien palkkaamisesta yläkouluihin
783	Asia/11	V 27.11.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite avoimesta urheilu- puistosta Töölönlahden kulttuurikäytävän jatkeeksi
784	Asia/12	V 27.11.2019, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite siirrettävästä tapahtumalavasta kaupunginosayhdistysten käyttöön
785	Asia/13	V 27.11.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruokavaihtoehtojen lisäämisestä leikkipuistoruokailussa
786	Asia/14	Helsingin edustajien nimeäminen kuuden suurimman kaupungin johtavien luottamushenkilöiden tapaamiseen Espoossa 9.-10.1.2020
787	Asia/17	Vähäpäästöisten ajoneuvojen kriteerien tarkistaminen
788	Asia/18	Lausunto Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr:n sääntömuutoksesta

18.11.2019

789	Asia/19	Valtuutettu Katju Aron toivomusponsi Helsingin oman samapalkkaisuusohjelman laatimiseksi
790	Asia/20	Kaupunginvaltuuston 13.11.2019 tekemien päätösten täytäntöönpano
791	Asia/21	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
792	Asia/15	Helsingin kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2020–2021
793	Asia/16	Helsingin kaupungin henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet 2019–2020

18.11.2019

Asia/1

§ 773

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Mika Raatikaisen ja Kaisa Hernbergin sekä varatarkastajiksi Pia Pakarisen ja Anna Vuorjoen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.11.2019

Asia/2

§ 774

V 27.11.2019, Kulosaaren Ståhlberginkuja 1 asemakaavan muuttaminen (nro 12593)

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 42052 tontin 4 sekä katu-, puisto- ja urheilualueiden 29.10.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen piirustuksen nro 12593 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12593 kartta, päivätty 29.10.2019
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12593 selostus, päivätty 29.10.2019, päivitetty Kylk:n 29.10.2019 päätöksen mukaisesti
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Vuorovaikutusraportti 5.8.2019, täydennetty 29.10.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kaavamuutoksen hakija

Hyväksymispäätöstä
pyytänyt

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

18.11.2019

Asia/2

Liite 3

Liite 4

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympä-
ristöpalvelut -kuntayhty-
mä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutos koskee Kulosaaren yhteiskoulun tonttia, osaa koulutontin eteläpuolella olevasta puistoalueesta, osaa koulutontin länsipuolella olevasta urheilukentästä ja osia katualueista. Kaavaratkaisu mahdollistaa yhteiskoulun laajentamisen kasvavan oppilasmäärän tarpeisiin sekä monikäyttöisten lähipalvelutilojen rakentamisen kulosaarelaisten käyttöön. Yhteiskoulun vanha osa suojellaan. Korttelialueen rakennusoikeuden määrä on kaavamuutoksen jälkeen yhteensä 11 800 k-m², josta lisäystä on noin 4 956 k-m². Nykyinen tonttitehokkuus on e=0,5 ja uusi tehokkuus e=0,77. Kaavaratkaisun myötä Kulosaaren yhteiskoulun yhteyteen on mahdollista saada uusia toimintoja ja uusia rakennusosia, kun koulun tonttia laajennetaan.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta lisäämällä englanninkielisen koulutuksen paikkamääriä. Se on myös oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaava 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukainen. Siinä kaava-alue on merkitty kantakaupunkialueeksi merkinnällä C2. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa, joka on tullut voimaan 18.11.2011, alue on pintakallioaluetta. Maanalaisessa yleiskaavassa on tilavaraus alueen läpi linjatulle raideliikennetunnelille. Nyt laadittu kaavaratkaisu on myös maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Koulun tontti rajautuu pohjoisessa Itäväylään ja lännessä urheilukenttään. Etelässä ja idässä se rajautuu puistomaisiin alueisiin. Kaavaratkaisun keskiössä on Kulosaaren yhteiskoulun tontti, jossa sijaitsee erikäisten koulurakennusten muodostama rakennuskokonaisuus. Arkkitehti Jorma Järven suunnittelemaa alkuperäistä koulurakennusta 1950-luvulta on oppilasmäärän kasvaessa laajennettu useasti, mm. arkkitehti

Osmo Lapon suunnittelemissa lisäsiivillä 1960-luvulla ja senkin jälkeen eri vuosikymmenillä.

Yhteiskoulun etelä- ja kaakkoissivuilla sijaitsee Ståhlbergin puistometsä -niminen virkistysalue, jonka läpi kulkee paljon käytetty reitti metrolle. Virkistysalueen läpi kulkee myös voimalinja.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1959–1989. Helsingin kaupunki omistaa maa-alueet. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille vähäisiä kustannuksia Ståhlberginkujan käänköpaikan rakentamisesta sekä kevyenliikenteen väylän linjauksen muuttamisesta Ståhlberginkujan puistometsässä.

Viranomaisyhteistyö ja vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi myös Helen Sähköverkko Oy:n, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaupunginmuseon kulttuuriperintöyksikön ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Kaupunginmuseon kannanotto kohdistui yleisesti koulukeskuksen rakennushistoriaan sekä erityisesti laajennusosien sovittamiseen rakennuspaikan maisemarakenteeseen sekä koulukeskuksen arkkitehtuuriin. Koulukeskuksesta teetettiin rakennushistoriallinen selvitys. Kaavassa Jorma Järven 1950-luvulla suunnittelema alkuperäinen koulurakennus suojellaan kaavamerkinnällä Sr-2 ja laajennusosien sovittamista rakennuspaikalle on tutkittu yhdessä kaupunginmuseon kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala huomautti, että alueen parkkipaikan liikennejärjestelyissä tulee huomioida erityisesti oppilaiden turvallinen liikkuminen alueella. HSY:llä ei ollut huomautettavaa.

Mielipiteet

Osallisten mielipiteet kohdistuivat autopaikkoihin Ståhlberginkujan puistometsässä, laajennusosien sijoittamiseen koulutontin eteläpuolen kalli- ja metsäalueelle, Kulosaaren puistojen nakertamiseen, Svinhufvu-

dinkujan liikennejärjestelyihin, luonnon monimuotoisuuden uhraamiseen, koulutilojen lisäämiseen Kulosaassa, englanninkielisen opetuksen lisäämiseen, kaavahankkeen ja yleiskaavan ristiriitoihin, liian massiiviseen uudisrakentamiseen, joka ei sovellu rakennuspaikalle, alueen rakennushistoriallisiin ja kaupunkikuvallisiin arvoihin, viheralueiden merkitykseen, luonnon- ja maiseman arvoihin, avokallioalueiden merkitykseen, kävely- ja pyöräily ympäristön huomioimiseen, yhdenvertaiseen kohteluun, liikenneturvallisuuteen ja kaavahankkeen lainvastaisuuteen.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 14 kpl. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavaehdotuksessa ei ole esitetty pysäköintiä Ståhlberginkujan puistometsään, koulutontin eteläpuolisia rakentamisaloja on pienennetty valmisteluaineistoon nähden sekä rajauksien että korkeuksien suhteen huomattavasti, rakennusalojen laajentaminen puistoalueelle on minimoitu ja Svinhufvudinkujan liikennejärjestelyjä on parannettu. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi asemakaavaan on sisällytetty ympäristön kannalta myönteisiin ratkaisuihin ohjaavia kaavamääräyksiä, minkä lisäksi tärkeiden kävely- ja pyöräilyreittien sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta on parannettu kaavakartan liikennealueiden rajauksilla ja linjauksilla.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo ja lausunnot

Kaavaehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 5.8. - 3.9.2019, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksesta tehtiin neljä muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat pääosin siihen, että kaavaehdotus mahdollistaa rakentamista alueille, jossa nyt on avokalliota, puustoa sekä aluetta halkova viheryhteys. Tämän lisäksi muistutuksissa todettiin luonnon monimuotoisuuden, kaupunkikuvan ja liikenneturvallisuuden heikentyvän asemakaavan toteuttamisen myötä ja että ehdotus suosii yksityisautoilua joukkoliikenteen sijaan.

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkon, Helen Oy:n ja HSY:n lausunnot, joissa ei ollut huomautettavaa ehdotuksen suhteen. Kaupunginmuseon lausunto kohdistui suojelumääräyksiin ja koulukeskusten rakennusosien massoitteeluun. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) edellytti meluselvityksen päivittämistä vastaamaan kaavaehdotusta, minkä lisäksi kaavamääräyksiin toivottiin täydennyksiä julkisivujen ääneneristysten ja piha-alueiden melutason osalta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

18.11.2019

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin. Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavan tavoitteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Myös tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12593 kartta, päivätty 29.10.2019
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12593 selostus, päivätty 29.10.2019, päivitetty Kylk:n 29.10.2019 päätöksen mukaisesti
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Vuorovaikutusraportti 5.8.2019, täydennetty 29.10.2019

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva
- 2 Havainnekuva
- 3 Kulosaaren yhteiskoulu Oy, asemakaavan muutoshakemus, Ståhlberginkuja 1

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Kaavamutoksen hakija

Hyväksymispäätöstä
pyytänyt

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

18.11.2019

Asia/2

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympä-
ristöpalvelut -kuntayhty-
mä

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kulttuuriperintöyksikkö
Asemakaavoitus
Aska/Koski

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 29.10.2019 § 535

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Hankennumero 5344_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 29.10.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12593 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 42052 tonttia 4 sekä katu-, puisto- ja urheilua-
alueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-
oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja
vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan
asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätök-
senteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

18.11.2019

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - Kulosaaren yhteiskoulu: 6 000 euroa.

Käsittely

29.10.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Henrik Ahola. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 12.06.2019 § 44

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12594 pohjakartan kaupunginosassa 42 Kulosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12594
Kaupunginosa: 42 Kulosaari
Kartoituksen työnumero: 17/2019
Pohjakartta valmistunut: 16.4.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

18.11.2019

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Suvi Uotila, kiinteistöinsinööri, puhelin: 09 310 29076
suvi.uotila(a)hel.fi

§ 775

**V 27.11.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille
(Tapaninkylä, Malmi ja Viikki)**

HEL 2019-010020 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Tapaninkylän Tapanilassa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 39280/1, 39281/1 ja 2, 39282/2 ja 3, 39283/1, 39284/1 ja 39312/4 sekä pysäköintitonttien 39280/3, 39281/3 ja 39282/1 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

B)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Malmin Pihlajistossa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 38313/5, pysäköintitontin 38313/6 sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) tontin 38313/7 vuokrausperiaatteet liitteen 2 mukaisesti.

C)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Viikin Viikinmäessä sijaitsevien asuinrakennusten tonttien (A) 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36264/1 ja 3, 36265/1, 2 ja 3 sekä pysäköintitonttien 36117/2, 36119/2 ja 36264/2 vuokrausperiaatteet liitteen 3 mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.11.2019

Asia/3

- 1 A Periaatteet Fallkullankiila
- 2 A Periaatteet Hattelmalantie
- 3 A Periaatteet Viikinmäki
- 4 Liite 4_Tonttiluettelo

Muutoksenhaku

A, B ja C

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaavatiedot

Tapaninkylän tontteja koskeva asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12380 Fallkullan kiila on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.6.2017, 284 § ja se on tullut voimaan 28.7.2017. Tapanilan aseman lähiympäristöön on suunniteltu asuntoja noin 1 250 asukkaalle. Asemakaavan mukaan asuintonteilla on uutta kerrosalaa 52 000 k-m², josta vähintään 600 k-m² tulee rakentaa liiketiloiksi.

Pihlajiston tontteja koskeva asemakaavan muutos nro 12488 Hattelmalantie 2 ympäristöineen on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 30.1.2019, 32 § ja se on tullut voimaan 25.3.2019. Korttelin 38313 kokonaiskerrosala on 5 700 k-m², josta uutta asuntokerrosalaa on 2 200 k-m² ja uutta liike- tai toimitilakerrosalaa on 600 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 50-100 asukasta. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uusia asuntoja ja päivittäistavarakaupan palveluita Raidejokerin pysäkin yhteyteen. Asemakaava sisältää veloitteen julkisen hissi- ja porraskulkuyhteyden toteuttamisen Raidejokerin pysäkillä.

Viikinmäen tontteja koskeva asemakaavan muutos nro 11380 Viikinmäen länsiosa II on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.5.2007, 131 § ja se on saanut lainvoiman 21.6.2007. Asemakaava käsittää Viikinmäen länsiosan Harjannetiestä itään.

Varauspäätökset

Tapaninkylän Fallkullan kiilan asuntotontit kortteleissa 39280 –39284 sekä 39312 on varattu kaupunginhallituksen päätöksellä 28.11.2016, 1081 § Asuntotuotantotoimistolle 31.12.2018 saakka. Varausta on jatkettu tonttipäällikön päätöksellä 6.2.2019, 8 § 31.12.2019 saakka.

Pihlajistossa sijaitsevan korttelin 38313 tontit on varattu kaupunginhallituksen päätöksellä 23.11.2015, 1141 § Rakennuskartio Oy:lle (nyk. Lehto Asunnot Oy) ja Graniittiasunnot Oy:lle 31.12.2017 saakka. Varauksista on jatkettu tonttipäällikön päätöksellä 6.4.2018, 14 § ja edelleen 6.2.2019, 8 § entisin ehdoin 31.12.2019 saakka.

Viikinmäen korttelien 36117 ja 36119 tontit on varattu jatkuvan tonttihaun kautta tonttipäällikön päätöksellä 16.11.2017, 51 § Basso Building Systems Oy:lle sääntelemättömään vuokra- ja/tai omistusasuntotuotantoon 31.12.2018 saakka.

Viikinmäen korttelin 36264 tontit on varattu Saraco D&M Oy:lle ja Finnish Consulting Group Oy:lle kaupunginhallituksen päätöksellä 4.10.2010, 1082 §. Kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikkö on 23.6.2014, 158 § päättänyt vuokrata tontit Suomen Laatuasunnot Oy:lle.

Viikinmäen korttelin 36265 tontit on varattu e-House Oy:lle, IVH Asunnot Oy:lle ja Investors House Oy:lle 31.12.2018 saakka kiinteistölautakunnan päätöksellä 20.4.2017, 190 §.

Tarkemmat tiedot tonteista ja niiden rahoitus- ja hallintamuodoista ovat liitteessä 4.

Lyhytaikaiset vuokraukset

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 11.3.2019, 58 § vuokrata Tapaninkylän korttelin 39312 tontin 4 lyhytaikaisesti Asuntotuotantotoimistolle rakennusluvan hakemista varten ajalle 16.3.2019-15.3.2020. Muiden tonttien osalta ei ole tehty vuokrauspäätöksiä.

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 2.7.2019, 197 § vuokrata Pihlajiston korttelin 38313 osalta tontin 7 lyhytaikaisesti Lehto Asunnot Oy:lle rakennusluvan hakemista varten ajalle 16.6.2019 -15.6.2020.

Viikinmäen korttelien 36117 ja 36119 osalta asuntotonttitiimin tiimipäällikön päätti 13.3.2019, 60–63 § vuokrata tontit 36117/1 ja 3 sekä 36119/1 ja 3 Basso Building Systems Oy:lle rakennusluvan hakemista varten ajalle 16.2.2019.–15.2.2020.

Asuntotonttitoimiston toimistopäällikkö päätti 15.2.2016, 57–59 § vuokrata Viikinmäen asuntotontit 36264/1 ja 3 sekä autopaikkatontin 36264/2 lyhytaikaisesti Suomen Laatuasunnot Oy:lle rakennusluvan hakemista varten ajalle 1.3.–31.8.2016.

Viikinmäen korttelin 36265 osalta tontti 1 on vuokrattu Asunto Oy Harjannetie 22:lle asuntotonttitoimiston tiimipäällikön päätöksellä 4.12.2017, 87§. Tontti 2 on vuokrattu Asunto Oy Bysantinkuja 5:lle

asuntotonttitoimiston tiimipäällikön päätöksellä 4.12.2017, 88 § ja tontti 3 on vuokrattu Asunto Oy Harjannetie 24:lle asuntotonttitoimiston tiimipäällikön päätöksellä 4.12.2017, 86 §. Kaikki edellä mainitut tontit on vuokrattu rakennusluvan hakemista varten saakka 30.11.2018.

Vertailutiedot

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu hintavyöhykemalli, samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistettu vuokrausperiaatteet, hallinta- ja rahoitusmuodot sekä tonttien sijainti.

Valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta tonttien hinta on määritetty Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (Ara) vahvistamien tonttihintakäyrien mukaan.

Pysäköintitonttien (LPA) osalta noudatetaan kaupungin yleisesti käytämiä periaatteita.

Tapaninkylä

Vertailutietona todettakoon, että kaupunginvaltuusto on 24.10.2018, 323 § päättänyt vahvistaa vuokrauserusteet Malmin Tullivuoren alueen tonteille pitäen perusteena asuinkerrostalotonttien (AK) virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-ehdoin, valtion korkotukemana asuntotuotantona tai asumisoikeusasuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähintään 26 euroa ja sääntelemättömänä asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähintään 30 euroa. Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta perittään samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

Kaupunginvaltuusto on 3.3.2010, 59 § päättänyt oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Malmin Ormuspellon asemakaavaan nro 11465 sisältyvät asutokerrostalotontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa 24 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa. Tontit on vuokrattu säänneltyyn tuotantoon.

Pihlajisto

Vertailutietona todettakoon, että kaupunginvaltuusto on 24.10.2018, 323 § päättänyt oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan asuntotontit 38231/1 ja 3 pitäen vuosivuokran perusteena sääntelemättömänä asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 30 euroa asuinkerrostalotonttien (AK) osalta.

Viikinmäki

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Viikinmäen alueen tonteille vahvistettiin vuokrausperiaatteet (33 €/km²) ensimmäisen kerran vuonna 2012 kaupunginvaltuusto päätöksellä 18.1.2012, 14 §. Alueen maastonmuodoista ja kaavaratkaisusta johtuen vuokrausperustehintaa on pidettiin hieman korkeana ja kaupunginvaltuusto vahvisti 28.1.2015, 33 § kerrosneliömetrihinnaksi 27 euroa. Lisäksi vuokriin myönnettiin 20 %:n alennus vuoden 2019 loppuun asti alueen keskeneräisyydestä johtuen. Kiinteistölautakunta on 9.3.2017, 113 § hyväksynyt osto-oikeuden lisäämisen maanvuokrasopimuksiin 30 euron kerrosneliömetrihinnalla.

Kaupunginvaltuusto on 24.10.2018, 637 § päättänyt vuokrausperiaatteista Viikinmäen alueella korttelin 36265 tonteille 1, 2 ja 3. Vuosivuokran perusteeksi on vahvistettu 31 €/km² elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana hintana. Korttelien 36117 ja 36119 tontit on vuokrattu lyhytaikaisesti käyttäen perusteena 29 €/km² keväällä 2019. Selkeyden ja tasapuolisuuden vuoksi on tarkoituksenmukaista määrittää kortteille yhtenäiset vuokrausperiaatteet.

Esitetyt vuokrausperiaatteet

Vertailutiedot huomioiden tonttien maanvuokrat esitetään määräytyvän seuraavasti:

Tapaninkylä, Tapanila

Tontti		k-m ²	e/k-m2 (ind. 100)	e/k-m2 (ind. 1973)	Perusvuosi- vuokra € (ind. 100)	Alkuvuosisvuokra € (ind. 1973) ara-alennus 20 % (markkinavuokra)	Alkuvuosisvuokra € (ind. 1973) huomioitu
39280/1	AK	4000	26	513	4160	82 077	65 661
	AK	4000	29	572	4640	91 547	-
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-
39281/1	AK	2 500	26	513	2600	51 298	41 038
39281/2	AK	5 500	26	513	5720	112 856	90 284
39282/2	AK	5 000	26	513	5200	102 596	82 077
39282/3	AK	5 000	26	513	5200	102 596	82 077
39283/1	AK	6 200	29	572	7192	141 898	-
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-
39284/1	AK	8 300	29	572	9628	189 960	-
39312/4	AK	4 800	26	513	4992	98 492	78 794
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-

Malmi, Pihlajisto

38313/5	AK	2 000	32	631	2560	50 509	-
38313/7	AL	2 500	30	592	3000	59 190	-
38313/7	AL /m	1 200	30	592	1440	28 411	-

Viikki, Viikinmäki

36117/1	A	1350	29	572	1 566	30 888	-
36117/3	A	1350	29	572	1 566	30 888	-
36119/1	A	1200	29	572	1 392	27 456	-
36119/3	A	1400	29	572	1 624	32 032	-
36264/1	A	1400	29	572	1 624	32 032	-
36264/3	A	1200	29	572	1 392	27 456	-
36265/1	A	1400	29	572	1 624	32 032	-
36265/2	A	1500	29	572	1 740	34 320	-
36265/3	A	2200	29	572	2 552	50 336	-

Taulukoiden tontteja koskevat merkinnät AK/m ja AL/m tarkoittavat päivittäistavarakaupan ja muiden liiketilojen rakennusoikeutta ja niiden osalta perittävää vuokraa.

Tonttien vuosivuokrista peritään 80 % siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Pysäköintitonttien (LPA) osalta noudatetaan kaupungin yleisesti käytämiä periaatteita ja vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin lokakuu 1951=100 pistelukua vastaavaa neliömetrihintaa 1 euro (nykyarvo 20 euroa).

Esitetyt hinnat eivät alita vyöhykemallin mukaisia hintoja, kun otetaan huomioon tonttikohtaiset erityistekijät. Ara-alennuksen aikana vuokrausperusteena käytettävä hinta ei ylitä asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskuksen vahvistamia enimmäistonttihintoja alueella.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

18.11.2019

Asia/3

- 1 A Periaatteet Fallkullankiila
- 2 A Periaatteet Hattelmalantie
- 3 A Periaatteet Viikinmäki
- 4 Liite 4_Tonttiluettelo

Muutoksenhaku

A, B ja C

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2019 § 513

HEL 2019-010020 T 10 01 01 02

Fallkullan kiila, Hattelmalantie 2, Harjannetie 21-25 ja 28-32 sekä Bysantinkuja 5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

- että Tapaninkylän Tapanilassa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 39280/1, 39281/1 ja 2, 39282/2 ja 3, 39283/1, 39284/1 ja 39312/4 sekä pysäköintitonttien 39280/3, 39281/3 ja 39282/1 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti.
- että Malmin Pihlajistossa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 38313/5, pysäköintitontin 38313/6 sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) tontin 38313/7 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 2 mukaisesti.
- että Viikin Viikinmäessä sijaitsevien asuinrakennusten tonttien (A) 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36264/1 ja 3, 36265/1, 2 ja 3 sekä pysäköintitonttien 36117/2, 36119/2 ja 36264/2 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 3 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija, puhelin: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 776

V 27.11.2019, Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden taakkaamiseksi

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys perustelutekstin 10 kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että Helsinki pyrkii varmistamaan yhteistyössä Migrin kanssa, että haavoittuvassa asemassa olevien seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden tuen tarve tunnistetaan riittävän varhain."

Kannattaja: Kaisa Hernberg

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Mika Raatikainen, Wille Rydman

Ei-äännet: 12

Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Terhi Koulumies

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 12 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

18.11.2019

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nelli Ruotsalainen ja 16 muuta valtuutettua esittävät, että Helsinki huomioi seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden erityisen haavoittuvaisen aseman takaamalla turvallisen, hajasijoitetun ja pitkäaikaisen majoituksen saatavuuden pääkaupunkiseudulla.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnalta saamaansa lausuntoon ja toteaa, että turvapaikanhakijoiden majoituksen ja muiden vastaanottopalvelujen järjestäminen perustuu vastaanottolakiin (laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta 746/2011). Kansainvälistä suojelua hakeva tai tilapäistä suojelua saava majoitetaan vastaanottokeskukseen tai hän voi järjestää majoituksensa itse yksityismajoituksessa. Yksityismajoituksessa asuville muut vastaanottopalvelut järjestetään siitä vastaanottokeskuksesta, jonka asiakkaaksi henkilö on rekisteröitynyt. Vastaanotto toiminnan rahoituksesta, ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta vastaa Maahanmuuttovirasto.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt (17.10.2016 § 896) Maahanmuuttoviraston ja Helsingin kaupungin välisen sopimuksen kansainvälistä suojelua hakevien ja tilapäisten suojelua saavien vastaanoton järjestämisestä. Sopimuksen mukaisesti vuoden 2019 aikana suljettiin Helsingin kaupungin vastaanottokeskuksen Kaarlenkadun 200 asiakaspaikan toimipiste. Samanaikaisesti suljettiin Suomen Punaisen Ristin Auramon 100 asiakaspaikan vastaanottokeskus. Näin ollen Helsingin kaupungin alueella väheni yhteensä 300 asiakaspaikkaa vuoden 2019 aikana. Helsingin alueella sijaitsevat vastaanottopalvelut koostuvat Helsingin

kaupungin Uudenmaankadun 200 asiakaspaikan kauttakulkukeskuksesta ja Metsälässä sijaitsevasta yksityismajoituspalvelupisteestä. Helsingissä on yksityismajoituksessa syyskuun 2019 tilannekatsauksen mukaan noin 900 turvapaikanhakijaa.

Maahanmuuttovirasto edellyttää jokaiselta vastaanottokeskukselta löytyvän tarvittavat valmiudet ja ammattitaito huolehtia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien asiakkaiden palveluista ja tarpeista. Siirrettäessä asiakkaita kauttakulkukeskuksista odotusvaiheen vastaanottokeskuksiin heidän mahdolliset haavoittuvuutensa huomioidaan sekä asiakkaiden omien toiveiden että vastaanottokeskuksen moniammatillisen työryhmän arvion perusteella.

Maahanmuuttovirasto on varannut erityistä tukea tarvitseville turvapaikanhakijoille asiakaspaikkoja Helsingin, Tampereen ja Vaasan vastaanottokeskuksista. Esimerkiksi seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluva turvapaikanhakija voidaan majoittaa Helsingin Uudenmaankadun toimipisteeseen erityisestä syystä, kuten terapiasuhteen jatkuvuuden turvaamiseksi. Vuositasolla kuvatun kaltainen majoitustarve koskee Helsingissä muutamaa henkilöä. Vastaanottokeskusten sulkeminen ei ole vaikuttanut erityistä tukea tarvitsevien turvapaikanhakijoiden asiakaspaikkamäärään Helsingin vastaanottokeskuksessa. Maahanmuuttoviraston arvion mukaan nykyiset valmiudet vastata erityistä tukea tarvitsevien turvapaikanhakijoiden vastaanottovaiheen tarpeisiin ovat Helsingissä hyvällä tasolla.

Vastaanottokeskusten turvallisuus on yksi vastaanottotoiminnan keskeisistä strategisista ja toiminnallisista päämääristä. Turvallisuuden toteutumista seurataan Maahanmuuttoviraston teettämällä säännöllisillä asiakaspalautekyselyillä, valvontakäynneillä ja turvallisuuspoikkeamista tehtävillä tapahtumailmoituksilla. Vuoden 2018 asiakaspalautekyselyn tulosten perusteella turvapaikanhakijat kokivat vastaanottokeskusten turvallisuuden olevan hyvällä tai erittäin hyvällä tasolla. Valvontakäynneillä tai tapahtumailmoituksissa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kohdistuvat turvallisuusongelmat eivät ole ilmiönä nousseet esiin.

Turvallinen majoitus voi toteutua sekä vastaanottokeskuksessa että asianmukaisesti järjestetyssä yksityismajoituksessa. Aloitteessa mainittu riski esimerkiksi taloudelliseen riistoon tai muuhun hyväksikäyttöön liittyy kuitenkin Maahanmuuttoviraston arvion mukaan yksityismajoitukseen, minkä vuoksi majoittuminen vastaanottokeskuksessa on usein asiakkaalle turvallisempi vaihtoehto. Halutessaan turvapaikanhakijalla on mahdollisuus palata yksityismajoituksesta vastaanottokeskusmajoitukseen koko turvapaikkaprosessinsa ajan. Vastaanottokeskusmajoitus voidaan toteuttaa myös niin sanotun hajasijoitusmallin mukaisesti esimerkiksi hyödyntämällä kunnan asuttamattomina olevia vuokra-asunto-

ja. Helsingin kaupungin haastava vuokra-asuntotilanne ei kuitenkaan sovellu kyseisen mallin toteuttamiseen.

Turvapaikanhakijalle osana vastaanottopalveluita tarjottava majoitus on väliaikaista. Turvapaikanhakija majoittuu odotusajan vastaanottokeskuksessa tai halutessaan yksityismajoituksessa turvapaikkaprosessin ajan. Kansainvälistä suojelua ja oleskelulupia koskevat päätökset tehdään Maahanmuuttovirastossa tai mahdollisesti valitusasteissa turvapaikkatutkinnassa kertyneen aineiston perusteella, eikä päätösten sisältöön ole vaikutusta sillä, minkä vastaanottokeskuksen asiakkaana turvapaikanhakija on ollut.

Maahanmuuttovirasto vastaa vastaanottokeskusten kapasiteetin sopeuttamisesta tarvittavaan asiakaspaikkamäärään ja henkilökunnan asianmukaisesta ohjeistamisesta haavoittuvuuksien tunnistamiseen liittyen. Nykyiset asiakaspaikkamäärät ja majoitusjärjestelyt vastaavat seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustarpeeseen valtakunnallisella tasolla.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin vastaanottokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi. Kaupunginhallitus katsoo asiassa tehdyn kokonaisarvion perusteella, että nykyjärjestelyt vastaavat aloitteessa esiin nostettuihin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien turvapaikanhakijoiden turvallisen majoituksen ja tuen tarpeisiin Helsingissä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Aiheesta on pyydetty lausunto sosiaali- ja terveyslautakunnalta. Vastaus on valmisteltu kaupunginkanslian elinkeino-osastolla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 749

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.09.2019 § 216

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Nelli Ruotsalaisen ja 16 muun valtuutetun LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamista koskevaan valtuustoaloitteesta:

”Turvapaikanhakijoiden majoituksen ja muiden vastaanottopalvelujen järjestäminen perustuu vastaanottolakiin (laki kansainvälistä suojelua hakevien vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta 746/2011). Kansainvälistä suojelua hakeva tai tilapäistä suojelua saava majoitetaan vastaanottokeskukseen tai hän voi järjestää majoituksensa itse yksityismajoituksessa. Yksityismajoituksessa asuville muut vastaanottopalvelut järjestetään siitä vastaanottokeskuksesta, jonka asiakkaaksi henkilö on rekisteröitynyt. Helsingin kaupunki järjestää majoitusta ja muita vastaanottopalveluja Maahanmuuttoviraston kanssa tehtyyn sopimukseen perustuen. Vastaanottoiminnan rahoi-

tuksesta, ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta vastaa Maahanmuuttovirasto.

Helsingin kaupungin alueella väheni yhteensä 300 turvapaikanhakijoiden majoituspaikkaa sen jälkeen kun Helsingin vastaanottokeskuksen Kaarlenkadun toimipiste (200 paikkaa) ja SPR:n Auramon vastaanotto-keskus (100 paikkaa) suljettiin keväällä 2019. Helsingin vastaanotto-keskus koostuu 1.6.2019 alkaen Punavuoren toimipisteestä (200 asiakaspaikkaa) ja Metsälässä sijaitsevasta yksityismajoituspalvelupisteestä (noin 1000 asiakasta). Punavuoren toimipiste on niin sanottu kauttakulkukeskus, jossa asiakkaat majoittuvat turvapaikkapuhutteluun saakka ja siirtyvät sen jälkeen odotusajan keskuksiin odottamaan päätöstä turvapaikkapuhuttelusta. Yksityismajoituspalvelupisteestä palvelut tarjotaan koko turvapaikkaprosessin ajan asiakkaille, jotka majoittuvat tuttavien tai sukulaisten luona Helsingissä.

Helsingin vastaanottokeskuksessa majoitus on järjestetty siten, että perheille on omat huoneet sekä naisille ja miehille erilliset huoneet. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille viestitetään yhdenvertaisesta kohtelusta sateenkaarilipuin yksiköiden seinillä. Asian tullessa puheeksi työntekijän tapaamisella asiakkaille kerrotaan Helsinki Pride -yhteisön (aiemmin HeSeta) toiminnasta.

Maahanmuuttoviraston tilannekeskus koordinoi asiakkaiden siirrot kauttakulkukeskuksista odotusvaiheen vastaanottokeskuksiin turvapaikkapuhuttelun jälkeen. Helsingin vastaanottokeskuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä tilannekeskuksen kanssa. Tilannekeskukselle viestitään asiakkaiden majoituksen järjestämiseen liittyvistä tarpeista sekä asiakkaiden toiveiden että vastaanottokeskuksen moniammatillisen työryhmän arvion perusteella. Maahanmuuttovirasto on varannut seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen majoittamiseen paikkoja Helsingin vastaanottokeskuksen Punavuoren toimipisteen lisäksi esimerkiksi Tampereen ja Vaasan vastaanottokeskuksista.

Maahanmuuttoviraston pyynnöstä Helsingin vastaanottokeskuksen Punavuoren toimipisteessä on vakinaisesti majoittuneena muutamia asiakkaita johtuen heidän erityisen haavoittuvasta asemastaan tai palvelutarpeestaan. Joitakin traumatisoituneita seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia asiakkaita on vakinaistettu terapiasuhteen jatkuvuuden turvaamiseksi. Vakinaistamispäätös tehdään vastaanottokeskuksen johtajan toimesta. Vakinaistamisvaiheessa ollaan yhteydessä maahanmuuttajapalveluihin ja kerrotaan mahdollisesta kuntapaikan ja asunnon tarpeesta myöhemmin. Helsingin tilanne vastaanottopalvelujen osalta on ollut hyvä, joten erityisen haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita on voinut jäädä Helsingin vastaanottokeskuksen palvelujen piiriin.

Osassa vastaanottokeskuksia, kuten Vaasan vastaanottokeskuksessa, asiakkaat majoitetaan kaupungin vuokra-asuntoihin. Helsingissä ei ole tyhjiä vuokra-asuntoja, joten vastaava malli ei ole mahdollinen. Hajajoitetun majoituksen järjestäminen edellyttäisi myös uutta sopimusta vastaanottopalvelut kaupungilta ostavan Maahanmuuttoviraston kanssa.

Maahanmuuttovirasto ja YK:n pakolaisjärjestö UNHCR tekevät säännöllisiä valvontakäyntejä vastaanottokeskuksiin. Valvontakäynneillä on todettu, että vähemmistöjen ja haavoittuviin ryhmiin kuuluvien asiakkaiden palvelut ovat Helsingissä hyvällä tasolla. Maahanmuuttoviraston vuosittain teettämän asiakaskyselyn perusteella Helsingin vastaanottokeskuksen asiakkaat taustasta riippumatta kokevat palvelut hyväksi ja asumisen vastaanottokeskuksessa turvalliseksi. Yksityismajoitukseen liittyy aloitteessa mainittu riski esimerkiksi taloudelliseen riistoon tai muuhun hyväksikäyttöön, minkä vuoksi majoittuminen vastaanottokeskuksessa voi olla monille asiakkaille turvallisempi vaihtoehto.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin vastaanottokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Turvallinen majoitus ja kiinnittyminen yhteisöön ovat keskeisiä tekijöitä kotoutumisen kannalta. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden hyvinvoinnin varmistamiseksi vastaanottojärjestelmässä on tärkeää olla tietoa asiakasryhmän tarpeista ja heidän tukemisesta. Majoituksen järjestämisessä on huomioitava mahdollisuuksien mukaan asiakkaiden yksilölliset tarpeet samoin kuin muiden haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien kohdalla. Turvallinen majoitus voi toteutua sekä vastaanottokeskuksessa että asianmukaisesti järjestetyssä yksityismajoituksessa."

Käsittely

10.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsinki varmistaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoituksen turvallisuuden ja kotoutumisen edellytykset seuraavia keinoilla:

18.11.2019

- reagoimalla vastaanottopaikkojen vähenemiseen pyrkimällä vaikuttamaan siihen, että Maahanmuuttovirasto lisääsi vastaanottokeskuksiin majoituspaikkoja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluville turvapaikanhakijoille koko turvapaikkaprosessin ajaksi

- vahvistamalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden varhaista tunnistamista lisäämällä toistuvaa tiedon- saantia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asemasta Suomessa sekä ohjaamalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat turvapaikanhakijat oikeusavun ja erityistuen piiriin jo varhaisista signaaleista

- huomioimalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien palveluiden ulkopuolelle joutuneiden turvapaikanhakijoiden erityisen haavoittuvan aseman perusteena kriisimajoituksen piiriin pääsemiseksi yhtäläisin oikeuksin lapsiperheiden ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien paperittomien kanssa."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava virke: "Lautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin vastaanottokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi."

Kannattaja: puheenjohtaja Sanna Vesikansa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Alekski Niskanen, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 4

Katju Aro, Leo Bergman, Sandra Hagman, Laura Nordström

Tyhjä: 2

Kati Juva, Sanna Vesikansa

Poissa: 0

Jäsen Katju Aron vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 7 (tyhjää 2).

18.11.2019

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Kati Juva, Laura Nordström, Matias Pajula, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Seija Muurinen, Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 11 - 0 (tyhjää 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi
Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222
kaisa.pasanen(a)hel.fi

18.11.2019

Asia/5

§ 777

V 27.11.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ympäristölle haitallisten käytäntöjen selvittämisestä Helsingissä

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää ympäristölle haitallisten käytäntöjen ja toimien määrän kaupungin budjetissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että osana kaupungin ympäristöraporttia seurataan kaupungin toimintojen ympäristövaikutuksia talouden näkökulmasta. Siihen sisältyvät ne tuotot, kulut ja investoinnit, jotka on ensisijaisesti tehty ympäristönsuojelullisista syistä. Tässä vuosittaisessa ympäristöraportissa siten monelta osin esitetään ympäristölle haitallisten käytäntöjen ja toimien määrä kaupungin vuosittaisessa toiminnassa. Tiedot kerätään vuosittain koko kaupunkikonsernin osalta, mutta koska tytäryhteisöjen toimittamat tiedot eivät ole kattavia, ympäristöraportissa raportoidaan ainoastaan tiedot emokaupungin osalta. Eräiltä osin niissäkin on jonkin verran puutteita, koska tiettyjä ympäristökuluja ja -investointeja on vaikea erottaa esimerkiksi rakennusprojekteissa. Kes-

keisimmät osat kaupungin ympäristöraportista esitetään vuosittain kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa valtakunnallisen tilinpäätössohjeistuksen mukaisesti.

Kaupungin ympäristöraportointia kehitetään edelleen ja tässä yhteydessä mm. kaupungin taloushallinnossa on otettu käyttöön kaupungin kirjanpidossa uudet toimintoaluenumerot, jotka helpottavat ympäristöasioiden seuranta ja raportointia. Tämän kehitystyön tuloksia ympäristöraportoinnin parantamisessa saataneen vuoden 2020 ympäristöraportin yhteydessä.

Vuonna 2018 ympäristökulut olivat kaupungin ympäristöraportin mukaan 91 miljoonaa euroa (2,1 % kaupungin kaikista toimintakuluista), ympäristöinvestoinnit 135 miljoonaa euroa (21,5 % kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista) ja ympäristötuotot 6 miljoonaa euroa (0,5 % kaupungin kaikista toimintatuotoista). Tilinpäätöksen ympäristövastuiden arvo oli 31.12.2018 yhteensä 22,4 miljoonaa euroa. Vastuut koskivat varautumista entisten kaatopaikkojen kunnostamiseen ja maaperän puhdistamiseen.

Kaikki ympäristöraportin mukaiseen ympäristötalouteen kuulumattomat kaupungin tuotot, kulut ja investoinnit eivät kuitenkaan ole välttämättä suoraan tai välillisesti ympäristölle haitallisia. Ympäristön kannalta melko neutraaleja (tai esim. koulutuksen kautta myös positiivisia) toimintoja ovat esimerkiksi opetus- ja kulttuuri- sekä sosiaali- ja terveystalvet, jos huomioidaan pelkät palvelut eikä niiden tarvitsemaa infrastruktuuria. Jos taas huomioidaan kaupungin toimintojen tarvitsemat tilat, energiankäyttö ja liikkumistarve, ympäristövaikutuksia syntyy merkittävästi.

Kaupunki on merkittävä julkinen hankkija ja pystyy ohjaamaan markkinoita ympäristön paremmin huomiovaksi. Tällä hetkellä kaupungissa tehdään kuitenkin edelleen paljon kilpailutuksia ja hankintoja, joissa ympäristöasioita ei vielä huomioida. Tästä voi aiheutua sekä välillisiä että suoria ympäristövaikutuksia, joita voitaisiin vähentää asettamalla entistä enemmän ympäristökriteerejä. Kaupungin tekemissä hankinnoissa asetetaan vaihtelevasti ympäristökriteerejä, keskitetyistä kilpailutuksista 62,5 prosentissa oli vuonna 2018 mukana ympäristökriteerejä ja esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialalla noin 50 prosentissa kilpailutuksista.

Helsinki on mukana Suomen ympäristökeskuksen koordinoimassa Towards carbon neutral municipalities and regions -hankkeessa. Hankkeessa on Suomen ympäristökeskuksen toimesta laskettu Helsingin kaupungin hankintojen hiilijalanjälki, pois lukien investoinnit ja asiakaspalvelujen ostot. Sen mukaan suurimmat päästöt aiheutuvat sähköstä ja kaasusta, lämmityksestä, rakennusten ja alueiden rakentamis- ja

18.11.2019

kunnossapitopalveluista sekä rakennusten ja huoneistojen vuokrista. Niiden yhteenlaskettu osuus laskelmassa huomioidusta kaupungin hankintojen hiilijalanjäljestä on yli puolet.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa on kuvattu kaupungin toimintoja, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Usean toiminnon osalta ympäristövaikutusten osuutta kaupungin käyttömenoista ja investoinneista on vaikea erottaa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 § 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, joka on allekirjoittanut yli 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 751

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.11.2019

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.10.2019 § 500

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että osana kaupungin ympäristöraporttia seurataan kaupungin ympäristötaloutta. Siihen sisältyvät ne tuotot, kulut ja investoinnit, jotka on ensisijaisesti tehty ympäristönsuojelullisista syistä. Tiedot kerätään vuosittain koko kaupunkikonsernin osalta, mutta koska tytäryhteisöjen toimittamat tiedot eivät ole kattavia, ympäristöraportissa raportoidaan ainoastaan tiedot emo-organisaatiosta. Myös niissä on jonkin verran puutteita, koska tiettyjä ympäristökuluja ja -investointeja on vaikea erottaa esimerkiksi rakennusprojekteissa. Raportointia ollaan kehittämässä ja kaupungin taloushallintopalvelut Talpa on ottanut käyttöön uudet toimintoalumerot emo-organisaatiossa, jotka helpottavat ympäristöasioiden seuranta ja raportointia.

Vuonna 2018 ympäristökulut olivat 91 miljoonaa euroa (2,1 % kaupungin kaikista toimintakuluista), ympäristöinvestoinnit 135 miljoonaa euroa (21,5 % kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista) ja ympäristötuotot 6 miljoonaa euroa (0,5 % kaupungin kaikista toimintatuotoista). Tilinpäätöksen ympäristövastuiden arvo oli 31.12.2018 yhteensä 22,4 miljoonaa euroa. Vastuut koskivat varautumista entisten kaatopaikkojen kunnostamiseen ja maaperän puhdistamiseen.

Kaikki ympäristötalouteen kuulumattomat kaupungin tuotot, kulut ja investoinnit eivät kuitenkaan ole välttämättä suoraan tai välillisesti ympäristölle haitallisia. Ympäristön kannalta melko neutraaleja (tai esim. koulutuksen kautta myös positiivisia) toimintoja ovat esimerkiksi opetus- ja kulttuuri- sekä sosiaali- ja terveyspalvelut, jos huomioidaan pelkät palvelut eikä niiden tarvitsemaa infrastruktuuria. Jos taas huomioidaan kaupungin toimintojen tarvitsemat tilat, energiankäyttö ja liikku- mistarve, ympäristövaikutuksia syntyy merkittävästi.

Kaupunki on merkittävä julkinen hankkija ja pystyy ohjaamaan markkinoita ympäristön paremmin huomiovaksi. Tällä hetkellä kaupungissa tehdään kuitenkin edelleen paljon kilpailutuksia ja hankintoja, joissa ympäristöasioita ei vielä huomioida. Tästä voi aiheutua sekä välillisiä että suoria ympäristövaikutuksia, joita voitaisiin vähentää asettamalla

entistä enemmän ympäristökriteerejä. Kaupungin tekemissä hankinnoissa asetetaan vaihtelevasti ympäristökriteerejä, keskitetyistä kilpailutuksista 62,5 prosentissa oli vuonna 2018 mukana ympäristökriteerejä ja esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialalla noin 50 prosentissa kilpailutuksista.

Helsinki on mukana Suomen ympäristökeskuksen koordinoimassa Towards carbon neutral municipalities and regions -hankkeessa. Hankkeessa on Suomen ympäristökeskuksen toimesta laskettu Helsingin kaupungin hankintojen hiilijalanjälki, pois lukien investoinnit ja asiakaspalvelujen ostot. Sen mukaan suurimmat päästöt aiheutuvat sähköstä ja kaasusta, lämmityksestä, rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluista sekä rakennusten ja huoneistojen vuokrista. Niiden yhteenlaskettu osuus laskelmassa huomioidusta kaupungin hankintojen hiilijalanjäljestä on yli puolet.

Alla on kuvattu kaupungin toimintoja, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, mutta niiden osuutta kaupungin käyttömenoista ja investoinneista on vaikea erottaa.

Rakentaminen

Rakentaminen on yksi eniten ympäristövaikutuksia aiheuttava toiminto kaupungin toiminnassa erityisesti sen energiankulutuksen ja luonnonvarojen käytön takia. Rakentamiseen käytettävät summat ovat suuria ja ympäristötilinpäätöksessä on esitetty, kuinka paljon rahaa on käytetty energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan. Kaupungilla on kansallisia energiatehokkuusvaatimuksia tiukemmat linjaukset ja erityisesti Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti uusiutuvaa energiaa tulee lisätä merkittävästi. Kiertotalouden avulla on mahdollista säästää sekä rahaa että luonnonvaroja, mutta sen mahdollisuuksia (esim. kierrätettävät osat, purettavuus) ei vielä tällä hetkellä hyödynnetä rakentamisessa riittävästi, mutta kaupungilla on käynnissä joitain kiertotalouspilotteja. Koska kiertotaloutta ei vielä riittävästi huomioida, lisää se rakentamisen haitallisia ympäristövaikutuksia ja kustannuksia.

Kaupungilla on kansallisia energiatehokkuusvaatimuksia tiukemmat linjaukset ja erityisesti Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti uusiutuvaa energiaa tulee lisätä merkittävästi. Rakennushankkeissa iso päätöksiä ohjaava tekijä on tällä hetkellä investointikustannus, josta aiheutuu se, että elinkaarikustannuksella tarkasteltavia uusiutuvan energian järjestelmiä ei välttämättä voida valita esimerkiksi liian suureksi kohoavan vuokra vaikutuksen tai hankkeen enimmäishinnan ylittymisen takia. Investointikustannuskeskeisestä tavasta olisi syytä siirtyä tarkastelemaan elinkaarikustannuksia, joka

useimmiten johtaa energiatehokkaamman tai ympäristöystävällisemmän teknologian valintaan.

Kaupungin kasvaessa rakentamiselle joudutaan löytämään yhä uusia alueita, mikä voi aiheuttaa viherverkostojen katkeamista, vähentää metsien ja niittyjen määrää sekä vähentää vettä läpäisevän pinta-alan määrää. Näillä on vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja kaupunkilaisten mahdollisuuksiin nauttia luonnon tarjoamista ekosysteemipalveluista. Tätä on mahdollista korvata parantamalla viheralueiden toiminnallisuutta ja ekologista laatua, ennallistamalla luontokohteita tai luomalla uusia viherympäristöjä (esim. viherkattoja), mutta tällä hetkellä näitä mahdollisuuksia ei vielä kattavasti käytetä. Rakentaminen heikentää myös kaupunkirakenteen ilmaston kestävyyttä esimerkiksi heikentämällä hulevesien imeytymistä, mikä voi aiheuttaa lisäkuluja kaupungille esimerkiksi hulevesitulvien vuoksi.

Tällä hetkellä rakentamisessa etusijan saavat usein rakentamisen nykyiset käytännöt ja ratkaisut, joita perustellaan kustannussyillä. Uusia menetelmiä ja tekniikoita säilyttää nykyistä kasvillisuutta tulisi kehittää aktiivisemmin. Erityistapauksiin soveltuvia ratkaisuja on jo tarjolla, mutta niitä käytetään vielä harvoin (esim. kaivamisessa käytettävät ujuttamistekniikat, imuroinnit, ilmalapio). Kasvillisuuden ylläpito on myös haastavaa, jos tehdään lyhytkestoisia alueurakkasopimuksia, koska silloin on vaikea ylläpitää pitkäjänteistä hoitosuunnitelmaa erityisesti vaativien kohteiden kohdalla (esim. niityt, katupuiden rakenneleikkaukset).

Rakentamisen ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman, kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman ja Kaivumaiden, kiviaineksen ja purkumateriaalien periaatteiden mukaisesti. Tekeillä on myös kierto- ja jakamistaloudentalouden tiekartta, joka pyrkii edistämään kiertotaloutta muun muassa rakentamisessa.

Kiinteistöjen käyttö ja ylläpito

Kiinteistöjen käytön merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät energiankulutuksesta ja energiantuotannon polttoainevalinnoista. Merkittävä osa kaupungin käyttämästä energiasta tuotetaan fossiilisilla polttoaineilla. Kiinteistöissä tapahtuu myös paljon turhaa energiankulutusta, mikä aiheuttaa suoraan lisäkustannuksia kaupungille, mutta jota olisi mahdollista vähentää parantamalla ylläpidon ja huollon resursseja sekä toimintaa.

Kaupungin toiminnasta syntyy paljon jätettä, joita ei vielä lajitella riittävästi materiaalina. Se lisää sekajätteen määrää, kaupungille syntyviä kustannuksia ja hukkaa luonnonvaroja, kun materiaali ohjataan materiaalihyötykäytön sijaan polttoon.

Ylläpidon ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiili-neutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman ja kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman mukaisesti.

Liikenne

Liikenteen merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät polttoainevalinnoista. Helsingissä on panostettu viime vuosina vahvasti joukkoliikenteeseen, liikenteen siirtämiseen raiteille ja sen sähköistämiseen. HKL:n kalusto kulkee jo kokonaan uusiutuvilla polttoaineilla ja Staran työkonelauto on siirtymässä biopolttoaineisiin, mutta muuten kaupungin kalusto käyttää vielä suurelta osin fossiilisia polttoaineita, millä on ilmastovaikutusta.

Liikenteen ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiili-neutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman, Kestävä kaupunkiliikenne Helsingissä -ohjelman sekä Staran ja HKL:n ympäristöohjelmien mukaisesti.

Yleisten alueiden ylläpito

Yleisten alueiden hoidossa käytetään erilaisia kemikaaleja, torjunta-aineita ja lannoitteita, jotka voivat olla ympäristölle haitallisia, esimerkiksi heikentämällä luonnon monimuotoisuutta. Osa hulevesistä johdetaan suoraan vesistöihin ja runsaslumisina talvina lunta kaadetaan mereen, mitkä edistävät esimerkiksi mikromuovien ja muiden epäpuhtauksien päätymistä vesistöihin. Yleisten alueiden ylläpidon kilpailutuksessa on kuitenkin viime vuosina otettu käyttöön ympäristökriteereitä, joiden ansiosta on vähennetty muun muassa kemikaalien käyttöä ja tehty ylläpidosta ympäristöasiat kattavammin huomioivaa. Staran ympäristöohjelmassa on toimenpiteinä urakoiden ympäristöriskien kartoitus ja ympäristösuunnitelmien laadinta sekä käytettyjen kemikaalien riskien arviointi ja hankintaohjeiden laatiminen, jotta ympäristölle haitallisimpien kemikaalien käyttöä voidaan vähentää.

Maankäyttö ja kaavoitus

Helsingin kaupunkisuunnittelun keskeisenä pyrkimyksenä on kaupungin kestävä kasvun turvaaminen. Ympäristön näkökulmasta tällä tarkoitetaan sitä, että kaupungin kasvun haittoja pyritään minimoimaan ohjaamalla uutta rakentamista siten, että tuleva kaupunkirakenne tuottaa mahdollisimman vähän liikkumisesta aiheutuvia päästöjä samalla kun paikalliset ympäristölliset reunaehdot, etenkin viheralueiden arvot pyritään parhaalla mahdollisella tavalla turvaamaan.

18.11.2019

Käynnissä olevat kaupungin keskustan tuntumaan sijoittuvien uusien projektialueiden rakentuminen tarjoaa mahdollisuuksia vähäpäästöiseen liikkumiseen ja asumiseen.

Yleiskaava 2016:n lähtökohtana on verkostokaupungin vahvistaminen, joka laajentuvan raideverkon kautta mahdollistaa liikenteen osalta vähäpäästöisen elämäntavan myös esikaupunkialueelle, esimerkiksi tulevissa bulevardikaupunginosissa. Maankäytön tiivistäminen raideliikenteen asemien tuntumaan ohjaa kaupunkirakenteen kehitystä suuntaan, jolla parannetaan kestävien liikkumismuotojen käytön edellytyksiä.

Huomattavaa on, että myös suotuisalle sijainnille tehtävä rakentaminen aiheuttaa rakentamisen aikaisia päästöjä sekä energiankulutuksen lisääntymistä kaupungissa. Näihin voidaan vaikuttaa rakentamisen ohjauksella. Hiilineutraalin Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa on useita toimenpiteitä, jotka tähtäävät päästöjen ja energiankulutuksen vähentämiseen.

Kaupunkisuunnittelussa integroidaan maankäytönsuunnittelu ja liikennesuunnittelu hyvän elinympäristön saavuttamiseksi ja ympäristön suojelemiseksi. Esimerkiksi isoja liikennehankkeita suunniteltaessa tulee kuitenkin varmistua siitä, että ne toteuttavat myös kaupungin ilmastavoitteita.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: +358 9 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

18.11.2019

Asia/6

§ 778

V 27.11.2019, Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mauri Venemies ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että uuteen sisäilmaohjelmaan sisällytetään yhtenä käytännön toimenpiteenä säännölliset vuosittain tehtävät sisäilmaa koskevat kyselyt. Kyselyt suunnataan päiväkotien, koulujen, sairaaloiden ja vastaavien henkilöstölle ja asiakkaille. Tällä tavalla saadaan kattavampaa tietoa ja voidaan aiemmin puuttua ongelmiin. Aiemmalla puuttumisella estetään terveyshaittojen paheneminen ja pyritään minimoimaan korjauskuluja.

Kaupunginhallitus toteaa, ettei Helsingin kaupungin sisäilmaohjelmaan ole tarkoituksenmukaista sisällyttää Helsingin kaupungin julkisiin tiloihin tehtävää vuosittaista sisäilmakyselyä kyselyprosessin laajuuden, hitauden ja epävarmuustekijöiden vuoksi. Ehdotettu sisäilmakysely ei sellaisenaan anna riittävää tietoa kunkin kohteen sisäilman laadusta.

Sisäilmaohjelman tavoitteena on hallita sisäilman laatua kaikilla toiminnan osa-alueilla lähtien tilatarpeiden ennakoinnista aina käytönaikaiseen ylläpitoon, tilojen korjaamiseen ja tiloista luopumiseen asti. Säännöllisiä vuosittaisia sisäilmakyselyjä ei ohjelmaan ole kirjattu, koska niistä saatava hyöty kiinteistöjen ylläpidon ja sisäilman laadun hallinnan kannalta on vähäinen verrattuna kyselyiden tekemiseen ja analysointiin kuluviin resursseihin ja kustannuksiin. Pelkästään sisäilmakyselyjen tulosten perusteella ei voida tehdä johtopäätöksiä tilojen kunnosta tai tarvittavista korjauksista.

Arviot sisäilman laadusta perustuvat ensisijaisesti rakennusten kunto-
tutkimuksiin, joita käyttäjien kokemukset sekä koulu-, opiskelija ja työ-
terveydenhuollon tiedot täydentävät. Tarvittaessa sisäilma-asiantuntijat
teettävät tilojen käyttäjillä olosuhdekyselyjä tutkimusten lähtötiedoiksi.
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on teettänyt kattavat kyselyt kai-
kissa Helsingin suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa sekä oppi-
laille että henkilöstölle vuosien 2016–2018 aikana, eikä niiden toista-
mista vuosittain ole nähty tarpeellisenä. Kyselyt eivät tuoneet uutta tie-
toa rakennusten sisäilmatilanteesta, sillä suurimmassa osassa kohteita
ongelmat olivat jo tiedossa, ja tutkimukset, korjausten suunnittelu tai
korjaukset oli jo käynnissä.

Sisäilmaohjelmaan on kirjattu useita asioita, joiden tavoitteena on pa-
rantaa sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyä ja ratkaisuprosessia. Kau-
punki kehittää toimintamallia sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi, etsii
yksilöllisiä ratkaisuja oireilevien auttamiseksi sekä selvittää, miten ter-
veydenhuoltopalvelut voidaan kytkeä tiiviimmin mukaan sisäilmaon-
gelmiin ratkaisuun.

Kaupunginhallitus hyväksyi 24.6.2019 § 485 Helsingin kaupungin kiin-
teistöpoliittisen ohjelman, sisäilmaohjelman ja näiden asiakirjojen toteu-
tusohjelman ohjeellisina asiakirjoina Helsingin kaupunkistrategia
2017–2021:ssä asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Kaupungin sisäilmaryhmä käsitteli aloitetta kokouksessaan 24.10.2019
ja totesi muun muassa, ettei kyselyjen määrää tulisi kaupungilla lisätä.
Kyselyjen lisäämisen sijaan kaupunkiympäristön toimiala pitää tärkeä-
nä panostaa kiinteistöjen hyvään ylläpitoon ja huoltoon sekä kattaviin
siivouksiin, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus sisäilmaongelmiin.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan, sosiaali- ja terveys-
lautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausunnot. Vastaus on
annettujen lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka
on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

18.11.2019

Asia/6

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 752

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 31.10.2019

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Mauri Venemies ja 14 muuta valtuutettua ovat 10.4.2019 tehneet aloitteen, jossa esitetään, että Helsingin kaupungin uuteen sisäilmaohjel-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.11.2019

maan sisällytetään yhtenä käytännön toimenpiteenä säännölliset vuosittain tehtävät sisäilmaa koskevat kyselyt. Aloitteessa esitetään, että sisäilmakyselyt suunnattaisiin päiväkotien, koulujen, sairaaloiden ja vastaavien tilojen henkilöstölle ja asiakkaille. Aloitteen mukaan näin saataisiin kattavampaa tietoa, voitaisiin puuttua aiemmin kehittymässä oleviin ongelmatilanteisiin, estettäisiin terveyshaittojen paheneminen sekä pienennettäisiin korjauskuluja.

Sisäilmaohjelman tavoitteena on hallita sisäilman laatua kaikilla toiminnan osa-alueilla lähtien tilatarpeiden ennakoinnista aina käytönaikaiseen ylläpitoon, tilojen korjaamiseen ja tiloista luopumiseen asti. Säännöllisiä vuosittaisia sisäilmakyselyitä ei ohjelmaan ole kirjattu muun muassa siksi, että niistä saatava hyöty kiinteistöjen ylläpidon ja sisäilman laadun hallinnan kannalta on vähäinen verrattuna kyselyiden tekemiseen ja analysointiin kuluviin resursseihin ja kustannuksiin. Pelkästään sisäilmakyselyiden tulosten perusteella ei myöskään pystytä tekemään johtopäätöksiä tilojen kunnosta tai tarvittavista korjauksista.

Aloitteessa ehdotettujen kyselyiden teettämä työmäärä olisi valtava ja vaikeasti hallittava. Henkilöstön määrä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ja sosiaali- ja terveystoimialalla on yhteensä yli 28 000 henkilöä ja asiakasmäärä moninkertainen.

Arviot sisäilman laadusta perustuvat ensisijaisesti rakennusten kunto- tutkimuksiin, joita käyttäjien kokemukset sekä koulu-, opiskelija ja työterveydenhuollon tiedot täydentävät. Tarvittaessa sisäilma-asiantuntijat teettävät tilojen käyttäjillä olosuhdekyselyjä tutkimusten lähtötiedoiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on teettänyt kattavat kyselyt kaikissa Helsingin suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa sekä oppilaille että henkilöstölle vuosien 2016–2018 aikana, eikä niiden toistamista vuosittain ole nähty tarpeellisena.

Sisäilmaohjelmaan on kirjattu useita asioita, joiden tavoitteena on parantaa sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyä ja ratkaisuprosessia. Kaupunki muun muassa kehittää toimintamallia sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi, etsii yksilöllisiä ratkaisuja oireilevien auttamiseksi sekä selvittää, miten terveydenhuoltopalvelut voidaan kytkeä tiiviimmin mukaan sisäilmaongelmien ratkaisuun.

Kaupungin sisäilmaryhmä käsitteli aloitetta kokouksessaan 24.10.2019 ja totesi muun muassa, ettei kyselyjen määrää tulisi kaupungilla lisätä. Kyselyjen lisäämisen sijaan kaupunkiympäristön toimiala pitää tärkeänä panostaa kiinteistöjen hyvään ylläpitoon ja huoltoon sekä kattaviin siivouksiin, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus sisäilmaongelmiin.

Lisätiedot

Anna Saarinen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 33196

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

18.11.2019

anna.saarinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.10.2019 § 343

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että toimialan toimitilojen kuntoa, terveellisyttä ja turvallisuutta sekä käyttäjien kokemusta tiloista seurataan säännöllisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kannan mukaisesti, että sisäilmakyselyllä voidaan kartoittaa käyttäjien kokemuksia rakennuksen sisäilman laadusta, tyytyväisyyttä ympäristön olosuhteisiin sekä mahdollista koettua oireilua. THL:n mukaan mahdollisen sisäilman ongelmatilanteen arvioinnin tulee kuitenkin aina perustua rakenneteknisiin selvityksiin sekä mahdollisiin muihin asiantuntijalausuntoihin. Sisäilmakyselyn perusteella ei tule tehdä suoria johtopäätöksiä sisäilman laadusta, rakennuksen olosuhteista tai terveyshaitan olemassaolosta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että rakentamisen laatu, rakennusten kunnossa- ja ylläpito sekä rakennusten teknisen kunnan seuraaminen tulee olla riittävällä tasolla ja mahdollisiin sisäilmaa heikentäviin syihin tulee päästä puuttumaan jo varhaisessa vaiheessa. Sisäilmakyselyt ovat toimiva työkalu tarvittavien käyttäjäkokemusten kartoittamiseen sisäilmapuutteita epäiltäessä ja seurattaessa käyttäjien kokemusta tehtyjen korjaustoimenpiteiden onnistumisessa. Lisäksi tiedonkululle ja –hallinnalle eri osapuolten (käyttäjien, työterveyshuollon, työsuojelun, terveydensuojelun, teknisen isännöinnin, kiinteistönhoidon sekä sisäilma-asiantuntijoiden) välille tulisi etsiä uusia toimintatapoja. Tähän tarkoitukseen tarvitaan osapuolten yhteiseen käyttöön soveltuva tiedon arkistointiohjelma, jossa kaikki rakennusta koskeva tieto on yhtäaikaaisesti eri osapuolten käytettävissä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tehty sisäilmakyselyjä sekä oppilaille että henkilöstölle. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on kehittänyt ala- ja yläkoululaisille suunnatun sisäilmakyselyn, jonka tarkoituksena on toimia työkaluna koulujen sisäilmaongelmien hallinnassa. Helsingin kaikissa suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa toteutettiin kysely kolmessa vaiheessa vuosina 2016-2018. Jokaisesta eri vaiheen tutkimuksesta on tehty oma raporttinsa. Kyselyt eivät tuoneet uutta tietoa rakennusten sisäilmatilanteesta, sillä suurimmassa osassa kohteita ongelmat olivat jo tiedossa, ja tutkimukset, korjausten suunnittelu tai korjaukset olivat käynnissä. Kyselyissä nousi esiin kuitenkin

18.11.2019

kohteita, joissa oli tarpeen tarkistaa ilmanvaihto- ja lämmitysjärjestelmien toiminta.

Työterveyslaitos toteutti lisäksi huhtikuussa 2018 sisäilmastokyselyn kaikissa kaupungin 101:ssä suomen- ja ruotsinkielisessä peruskoulussa. Vastauksia saatiin yli 2 500 ja vastausprosentti oli 65. Kysely toteutettiin Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) rahoittamana ja se liittyi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) 2016-2018 toteuttamaan hankkeeseen (oppilaskyselyt). Kysely ei siis ollut oirelähtöinen. Kyselyyn vastasi luokissa toimiva henkilöstö ts. opettajat ja koulunkäyntiavustajat. Tämänkään kyselyn tuloksissa ei noussut esiin kouluja, joiden osalta ei olisi kiinteistön omistajan taholla ollut tiedossa, että jotain kokemusta olosuhdehaitasta ja/tai oireilusta on.

Henkilöstön kokemusta toimitilojen sisäilman laadusta kartoitetaan myös henkilöstökyselyillä, joita tehdään tarvittaessa yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Helsingin kaupunki on lisäksi laatinut toimintamallin sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, ettei Helsingin kaupungin uuteen sisäilmaohjelmaan ole tarkoituksenmukaista sisällyttää Helsingin kaupungin julkisiin tiloihin tehtävää vuosittaista sisäilmakyselyä kyselyprosessin laajuuden, hitauden ja epävarmuustekijöiden vuoksi.

Aloitteessa ehdotettu vuosittain tehtävä sisäilmakysely ei sellaisenaan anna riittävää tietoa kunkin kohteen sisäilman laadusta.

Käsittely

22.10.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että seuraava virke lausunnon ensimmäisestä kappaleesta poistetaan: Koettuihin olosuhdehaitoihin ja oireisiin tiedetään vaikuttavan myös useita rakennuksen ulkopuolisia tekijöitä, kuten vastaajan terveydentila, elintavat, stressi ja huolestuneisuus sekä elinympäristö.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi
Satu Sjöblom, erityissuunnittelija, puhelin: 310 26002
satu.m.sjoblom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.10.2019 § 246

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän aloitteesta:

"Sosiaali- ja terveystoimiala vuokraa toimitilansa kaupunkiympäristön toimialalta, joka vastaa kiinteistöjen ylläpito- ja korjaustoimista koko kaupungin tasolla. Sosiaali- ja terveystoimialalla noudatetaan Helsingin kaupungin sisäilmaohjeistusta ja toimitaan siinä mainittujen prosessien mukaan, olipa kyseessä sitten sisäilmaongelmien selvittely, sisäilmakyselyjen ja -tutkimusten toteuttaminen tai sisäilmaongelmiin liittyvät korjaustoimenpiteet. Sosiaali- ja terveystoimialan oma sisäilmaohje on kaupungin ohjeen ja linjausten mukainen, eikä erillisiin prosesseihin ole tarvetta ryhtyä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että toimitilojen kunnossapidosta huolehditaan ja sisäilmaongelmia aiheuttaviin korjausta edellyttäviin toimenpiteisiin ryhdytään välittömästi. On myös olennaista, että mahdollisiin sisäilmaongelmatilanteisiin päästään puuttumaan jo varhaisessa vaiheessa. Kaikki tämä edellyttää hyvää, sujuvaa ja avointa tiedonkulkua eri toimijoiden kanssa."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hynninen, Kati - toimitila-asiantuntija, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

§ 779

**V 27.11.2019, Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen sää-
telystä ja valosaasteen vähentämisestä**

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valo-
saasteen vähentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää keinovalaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutuksia, sekä tarvetta säädellä kaupunkialueella tarkemmin valaistuksen kirkkautta ja välkkymistä ulkovalaistuksessa ja valomainoksissa, sekä tarvetta säädellä valomainosten määrää alueellisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen keinovalaistuksen aiheuttamista ongelmista. Toimiala seuraa keinovalaistukseen liittyvää tutkimustoimintaa ja kehittää toteutusratkaisuja. Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet. Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään. Häiriövaloa estetään hyvällä suunnittelulla ja to-

18.11.2019

teutuksella. Tässä tulee kiinnittää erityistä huomiota oikeaan valaistusvoimakkuuteen, valon suuntaamiseen sekä valaistuksen oikeanlaiseen himmentämiseen ja sammuttamiseen. Nykyaikainen tekniikka antaa siihen hyvät mahdollisuudet. Valomainosten koko ja kirkkaus sekä mahdollinen liike tulee sovittaa ympäristön olosuhteisiin. Mainoslaitteiden osalta myös sijoitusperiaatteilla on suuri merkitys häiriövalon hillitsemiseksi. Valaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutusten selvittämistä jatketaan ja suunnitteluohjeita ja määräyksiä tarkennetaan saatavan tutkimustiedon pohjalta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valosaasteen vähentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 753

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

18.11.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 17.09.2019 § 453

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Taustaa

Aloitteessa kiinnitetään huomiota kolmeen erityyppiseen ongelmaan: uuden valaistustekniikan, lähinnä LED-valaistuksen, aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille, valon liiallisen määrän aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille sekä valomainosten määrästä ja häiritsevyydestä aiheuttavat haitat ihmisille.

Ongelmat ovat syntyneet vasta viime vuosina erityisesti LED-pohjaisen mainoslaitetekniikan myötä. Tutkimustyötä ongelmien selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi tehdään paljon niin kansainvälisesti kuin Suomessakin. Helsinki seuraa tiiviisti alan tutkimustoimintaa sekä ohjeistusta ja pyrkii ottamaan ohjeet mahdollisimman pian huomioon julkisen valaistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kansainvälinen valaistuskomissio CIE on valaistusalan merkittävin ohjeiden ja suositusten antaja, ja sen suositukset siirtyvät yleisesti kansallisiin valaistusohjeisiin. CIE on päivittänyt häiriövaloa koskevan raporttinsa vuonna 2017 (CIE 150:2017 Guide on the Limitation of the Effects of Obtrusive Light from Outdoor Lighting Installations, 2nd Edition). Uudet suositukset eivät vielä näy valaistusstandardeissa, mutta Helsinki pyrkii ottamaan ne huomioon uusissa valaistusratkaisuissa.

CIE:n raportti ei tunnista LED-valojen poikkeavista aallonpituuksista tai muista teknisistä ominaisuuksista aiheutuvia haittoja, vaan sen mukaan ongelmat syntyvät valaistuksen liiallisen voimakkuuden tai vääränlaisen suuntauksen ja valonjaon synnyttämästä häiriövalosta.

Raportissa kuvataan monin tavoin häiriövalon vaikutuksia eläimiin ja ihmisiin. Siinä on tunnistettu valon aiheuttamat haitat muun muassa merikilpikonille, muuttolinnuille, lintujen pesinnälle ja lepakoille. Ihmi-

18.11.2019

sille aiheutuvia haittoja ovat muun muassa asuntoihin tunkeutuvan valon kiusahäikäisy ja epämiellyttävyyden tunne sekä vuorokausirytmien häiriytyminen. Melatoniinin erittymisen häiriöt voivat myös aiheuttaa terveyshaittoja ja nukahtamisongelmia.

CIE esittää häiriövalon estämiseksi raja-arvoja, jotka riippuvat valaistusta ympäristöstä ja vuorokauden ajasta. Raportissa on esitetty raja-arvoja kiinteistöihin tunkeutuvalla häiriövalolla, valaistuksen aiheuttamalle häikäisylle, häiriövalon haitoille tiellä liikkuville, taivaankannen valottumiselle sekä julkisivuvalaistuksen ja valomainosten aiheuttamalle häiriövalolle. CIE:n suositukset eivät kuitenkaan ole sitovia, vaan toiminnalle tarvitaan paikalliset soveltamisohjeet tai määräykset.

Ohjeet Helsingissä

Helsinki on laatinut yleisesti valaistuksen tavoitteita käsittelevän raportin ”Kaupungin valot - Helsingin valaistuksen kaupunkikuvalliset periaatteet” usean hallintokunnan yhteistyönä vuonna 2003.

Julkinen ulkovalaistus

Helsingin julkisen ulkovalaistuksen (katu- ja puistovalaistus) periaatteet määritellään kaupunginhallituksen vuonna 2015 hyväksymässä valaistuksen tarveselvityksessä. Ohjeistusta on tarkennettu vuonna 2017 laaditussa ulkovalaistuksen suunnitteluohjeessa. Näissä asiakirjoissa on esitetty ohjeet muun muassa valaistustavoille, valaistusvoimakkuuksille ja käytettäville valon ominaisuuksille eri tyyppisissä kaupunkitiloissa. Lisäksi niissä on ohjeet valaistuksen ohjaustavoille ja himmennyksille. Ohjeistus vastaa suurelta osin CIE:n raportissa esitettyjä suosituksia. Valaistuksen suunnitteluohje on kuitenkin määrä päivittää vuoden 2019 lopussa vastaamaan viimeisintä tietoa.

Parhailtaan kaupunkiympäristön toimialalla kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelussa laaditaan periaatteita ja ohjeita ranta-alueiden ja rantareittien valaisemiseen. Työn on määrä valmistua kuluvan vuoden lopussa. Työn kuluessa on selvitetty laajasti tehtyjä kansainvälisiä ja kotimaisia tutkimuksia valaistuksen vaikutuksista luonnonympäristöön. Tehdyistä tutkimuksista on saatu laajasti tietoa keinovalon haitoista hämärä- ja yöaktiivisille lajeille. Jonkin verran on myös näyttöä valon haitoista päiväaktiivisille lajeille. Vuonna 2020 aloitetaan tarveselvityksessä todettu kaupungin pimeäksi jätettävien alueiden määrittely.

Kaupungin hallinnoimien alueiden valaistus on selkeästi hallittavissa, koska kaupunki tilaa suunnitelmat ja voi esittää sisällölliset vaatimukset omien tavoitteidensa mukaisesti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Yksityinen ulkovalaistus ja valomainokset

Yksityiset valaistavat alueet käsittävät lähinnä pihoja ja rakennusten julkisivuja. Kaupungin rakennusvalvonnan ohje kiinteistöjen julkisivujen ja pihojen valaistuksesta on vuodelta 2010. Siinä missä ulkovalaistus ja osa julkisivuvalaistuksista mahdollistaa turvallisen liikkumisen pimeällä tai luo tunnelmaa (esimerkiksi kausivalaistus), mainosvaloilla ja osalla julkisivuvalaistuksia taas halutaan kiinnittää huomiota. Rakennusvalvonnalla on useita ohjeita koskien mainosvaloja ja laitteita: Sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet 2017, Mainoslaitteet rakennuksissa 2012 ja Ulkomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet 2015. Ohjeiden laatimisen jälkeen tekniikka sekä myös mainostamisen tarve ja tavat ovat kehittyneet ja muuttuneet niin paljon, että ohjeet ovat päivitystarpeessa. Ohjeissa tulee ottaa voimakkaammin kantaa mainoslaitteiden teknisiin ominaisuuksiin sekä niiden kokoon ja sallittuihin sijoituspaikkoihin. Rakennusvalvonnan nykyisten ohjeiden ongelma on se, että ne on tehty yleispäteviksi koskemaan keskenään hyvin erilaisia ympäristöjä. Ohjeissa pitäisi jatkossa pystyä huomioimaan alueelliset arvot ja erityispiirteet. Myös joidenkin ulkotilamaisten julkisten sisätilojen, kuten liikenneterminaalit, digitaalisten valomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet olisivat tarpeen. Tarvitaan myös keinot luvattoman toiminnan valvomiseksi ja sanktioimiseksi. Rakennusvalvonnalla ei ole tällä hetkellä mahdollisuuksia luvattoman tai ohjeiden vastaisen toiminnan valvontaan. Alustavasti on päätetty, että ohjeiden päivitys alkaa vuoden 2019 lopussa yhteistyönä kaupunkiympäristön toimialan muiden palveluiden kanssa.

Yleisten alueiden mainoslaitteet

Kaupungin yleisten alueiden ulkomainoslaitteita koskeva sopimus on voimassa vuoden 2023 heinäkuun loppuun. Sopimuksessa ei ole määriteltä ehtoja mainoslaitteiden kirkkauksille tai kuvan liikkeelle. Ulkomainoslaitteista 10 kappaletta on digitaalisia suurtauluja ja noin 50 kappaletta kaupunkipyöräasemien digitaalisia mainostauluja. Muut laitteet edustavat perinteisempää tekniikkaa, mutta niidenkin muuttamiseksi digitaalisiksi on esitetty toiveita. Sopimusehtojen muuttaminen kesken sopimuskauden on hankalaa, mutta ongelmien ilmaannuttua on toimijan kanssa saatu asiat sovittua ja tarvittaviin korjaustoimiin on ryhdytty. Jatkossa päivitettävä valomainoslaitteohje tulee ulottaa koskemaan myös yleisille alueille sijoitettavia mainoslaitteita sopimusten sallimissa puitteissa.

Kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimien ja valvomien valomainosten lisäksi yleisillä alueilla on pysäkkien mainoslaitteet. Niitä hallinnoi liikennelaitos. Myös niitä on muutettu vilkkaimmilla pysäkeillä digitaalisiksi.

Yhteenveto

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen keinovalaistuksen ongelmista. Tutkimustoimintaa seurataan ja toteutusratkaisuja kehitetään aktiivisesti ja valaistuksen suunnitteluohjeet sekä muu ohjeistus ovat hyvällä tasolla edellä todettuja päivitystarpeita lukuun ottamatta. Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet. Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään. Häiriövaloa estetään hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella. Siinä tulee kiinnittää erityistä huomiota oikeaan valaistusvoimakkuuteen, valon suuntaamiseen sekä valaistuksen oikeanlaiseen himmentämiseen ja sammuttamiseen. Nykyaikainen tekniikka antaa siihen hyvät mahdollisuudet. Valomainosten koko ja kirkkaus sekä mahdollinen liike tulee sovittaa ympäristön olosuhteisiin. Mainoslaitteiden osalta myös sijoitusperiaatteilla on suuri merkitys häiriövalon hillitsemiseksi. Valaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutusten selvittämistä jatketaan ja suunnitteluohjeita ja määräyksiä tarkennetaan saatavan tutkimustiedon pohjalta.

LED-tekniikan tulo on verrattavissa sähkövalon aiheuttamaan murrokseen. Tekniikka kehittyy ja kaupungille tulisi taata riittävät mahdollisuudet sen seuraamiseen, ohjeistuksen ylläpitämiseen ja toteutuksen valvontaan. Digitaalisten mainoslaitteiden sijoituksen osalta tarvitaan myös periaatepäätöksiä kaupunkikuvan hallitsemiseksi ja esteettömyyden turvaamiseksi. Seuraavan kerran uudistettaessa rakennusjärjestystä, on valo huomioitava entistä paremmin, koska valon merkitys kaupunkiympäristössä on yhä suurempi.

Käsittely

17.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisäysehdotus yhteenveto-kohtaan, virkkeen "Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet." jälkeen:

"Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

18.11.2019

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Noora Laakin vastaehdotuksen.

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö: 310 38521
juhani.sandstrom(a)hel.fi
Salla Mustonen, va. yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26445
salla.t.mustonen(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 38817
jarmo.talvasto(a)hel.fi

18.11.2019

Asia/8

§ 780

V 27.11.2019, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite Kontulan metroaseman graffitien valaisemisesta

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Henry Pullan ja Kimmo Hela-aron graffititeokset: Artism, Crash ja Space Kontulan metroasemalla valaistaan. Länsimetron myötä taidetta on tuotu enemmän metroasemille. Valaisu tekee olemassa oleville teoksille kunniaa tuoden niitä paremmin esille sekä lisää metroaseman viihtyvyyttä.

Kaupunginhallitus toteaa, että Kontulan metroaseman ja ostoskeskusten ympäristö muuttuu kaupunkikehittämisen ja täydennysrakentamisen myötä. Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) pyrkii tekemään peruskorjaukset ja -parannukset alueen muutosten yhteydessä. Tässä yhteydessä aseman taiteellinen kehittäminen on mahdollista.

Hankkeen toteutusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon vanhan aseman sähköjärjestelmä, mahdolliset lisätyöt sekä turvallisuusnäkökohdat.

18.11.2019

Asiasta on saatu liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 755

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 134

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Sami Muttilaisen valtuustoaloitteeseen Kontulan metroaseman graffitien valaisemisesta:

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) tehtävä on huolehtia metror-, raitio- ja lauttaliikenteen tuottamisesta pääkaupunkiseudulla. HKL tuottaa omistajilleen ja tilaajilleen hyötyä kokonaisvaltaisena joukkoliikennepalvelujen kehittäjänä ja toteuttajana. HKL:n perustehtävänä on tuottaa ja kehittää kestävästä liikkumisesta palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

HKL suhtautuu positiivisesti taiteeseen ja tarjoaa useilla asemillaan tälläkin hetkellä useita kaupallisuudesta vapaita pintoja. HKL haluaa tarjota kaikille matkustajille mahdollisimman positiivisen ja mieluisan matkustajakokemuksen.

Kontulassa on parhaillaan kaupunkikehittäminen täydennyskaavoituksen osalta meneillään. Tulevaisuudessa asemaympäristö ostoskeskukseksi tulee muuttumaan, ja samassa yhteydessä myös metroasemalle tehdään muutoksia. HKL sopeuttaa omia perusrannustarpeiden toteuttamista alueen muutoksiin, esimerkiksi itse laiturialue kaipaa perusrannuksen. Tässä yhteydessä myös aseman taiteen kehittäminen tulisi mahdolliseksi.

Hankkeen toteutusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon esimerkiksi vanhan aseman sähköjärjestelmän mahdollisesti vaatimat lisätyöt, jos muutoksia tehdään. Lisäksi lisävalaistusta arvioitaessa tulee kiinnittää huomiota turvallisuusnäkökohtiin mm. kuljettajien kannalta. Mahdollinen häikäistyminen tulee selvittää ja testata ennen eteenpäin viemistä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Anne Mannerkorpi, isännöitsijä, puhelin: 310 35943
anne.mannerkorpi(a)hel.fi

§ 781

**V 27.11.2019, Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite pienten koulu-
laisten iltahoidosta vuorotyöläisten lapsille**

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Sydänmaa ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää ilta- ja vuorotyöläisten lasten iltahoidon mahdollisuuksia ja pilotoi lasten hyvinvoinnin näkökulmasta sopivinta mallia.

Kaupunginhallitus toteaa, että huoltajien vuorotyöstä johtuvaa tarvetta ilta-, yö- tai viikonloppuhoidolle kartoitetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakaskokemuskyselyn yhteydessä joulukuussa 2019. Kysely tavoittaa kaikkien 12 000 aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden huoltajat.

Ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarpeen selvittämistä ja mahdollisuutta vastata siihen kaupungin palveluilla edellytetään myös Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2019–2021. Palvelutarpeen selvittämisen

18.11.2019

jälkeen voidaan arvioida mahdollisia järjestämistapoja ja sitä, kuinka hoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään palvelun aiheuttamia kustannuksia.

Varhaiskasvatuslaki velvoittaa kunnat järjestämään ilta-, yö- ja viikonloppuaikaista vuorohoitoa lapsille, jotka tarvitsevat sitä huoltajan työsäkäynnin tai opiskelun vuoksi, mutta velvoite koskee vain varhaiskasvatusikäisiä lapsia. Helsingissä on kuusi ympärivuorokautista ja neljä iltakymmeneen auki olevaa päiväkotia. Muutamaan päiväkotiin keskitetty vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Jos koululaisten ilta- ja yöhoito järjestettäisiin vuorohoitopäiväkodeissa, välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuisivat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Laki ei velvoita kuntia kotona järjestettävään kouluikäisten hoitamiseen eikä sitä Helsingin nykyisessä palvelurakenteessa ole tarjolla. Lapsiperheiden kotipalvelua ei ole mahdollista saada pitkäaikaiseen lastenhoitoon, vaan se on tavoitteellista vanhemmuuden ja perheen arjessa selviytymisen tukea. Palvelu on määräaikaista, suunnitelmallista ja sen tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.11.2019

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 760

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Wille Rydmanin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.09.2019 § 228

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien pienten koululaisten iltahoitoa ilta- ja vuorotyöläisten lapsille:

"Varhaiskasvatustilain (540/2018) 5 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunnalla on ympärivuorokautinen päivähoiton järjestämisvastuu, ja vuorohoitoa järjestetään lapsille vanhempien opiskelusta tai työstä johtuvan vuorohoidon tarpeen mukaan. Vuorohoito on tarkoitettu säännöllisesti vuorohoitoa tarvitseville lapsille. Lapsi voi olla hoidossa aina, kun molemmat vanhemmat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan. Muut lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

Vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kodin, koulun ja päi-

18.11.2019

väkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Lapsiperheiden kotipalvelu on tilapäistä perheen arjen tukemiseen tarkoitettua palvelua, jota voi saada alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, synnytyksen, vamman tai muun syyn perusteella. Palvelun tarpeen arvioinnin myötä myönnetään tilapäistä apua kotiin. Apu myönnetään määräajaksi.

Lapsiperheiden kotipalvelua ei ole mahdollista saada pitkäaikaiseen lastenhoitoon, vaan palvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 19.6.2019 § 213 hyväksynyt kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Hyvinvointisuunnitelman mukaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen, lasten ja nuorten terveellisten ja turvallisten elinympäristöihin tukemiseen ja vanhemmuuden vahvistamisen tavoitteeseen liittyvänä toimenpiteenä selvitetään vuorotyössä olevien vanhempien alakouluikäisten lasten ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarve sekä mahdollisuudet vastata tarpeeseen kaupungin palveluilla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on linjattu muun muassa, että kaupunki edistää mahdollisimman monen pääsyä kiinni työelämään ja lasten ja nuorten perustason palveluja vahvistetaan. Työelämä ja työajat monimuotoistuvat, ja vuorotyötä tehdään yleisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa, ravintola- ja matkailualalla sekä ammattiliikenteessä. Näillä aloilla yötyötä tehdään niin sanottuna jaksotyönä, jolloin työajat ovat yleensä epäsäännöllisiä.

Pienen koululaisen huolenpito ja perusturvallisuuden turvaaminen luotettavilla ja huolehtivilla aikuisilla lisäävät lapsen hyvinvointia ja vähentävät syrjäytymisen ja eriarvoisuuden riskiä."

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 302

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Helsingissä koululaisille järjestään monenlaisia mahdollisuuksia iltapäivätoimintaan koulujen, leikkipuistojen ja järjestöjen tuottamina vaihtoehtoina. Alkuopetusikäisistä lapsista 80 prosenttia osallistuu koulun toiminta-ajan ulkopuoliseen iltapäivätoimintaan.

Varhaiskasvatustilain 13 §:n mukaisesti: ”Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi”.

Varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Helsingissä kuusi päiväkotia tarjoaa varhaiskasvatusta ja hoitoa ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä. Päiväkodit sijaitsevat Rastilassa, Puotinharjussa, Malmilla, Kalasatamassa, Kampissa ja Pohjois-Haagassa. Tämän lisäksi Helsingissä on illalla auki olevia (ma-pe klo 6.15–22) päiväkoteja neljä ja ne sijaitsevat Latokartanossa, Huopalahdessa, Tapulikaupungissa ja Herttoniemessä.

Ilta- ja yöhoitoon ei ole subjektiivista oikeutta. Sitä järjestetään varhaiskasvatuksessa lapsille, joilla on säännöllinen tarve huoltajien päivätyöstä poikkeavien työaikojen tai opiskelun vuoksi.

Pienten koululaisten kohdalla ilta- ja yöhoidossa tulee ottaa huomioon monta hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvää näkökulmaa. Vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kotiin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Koululaisten ilta- ja yöhoidon tarve on asia, johon tarvitaan tarkempaa selvitystä. Tulee arvioida mikä olisi pienten koululaisten kannalta paras mahdollinen ratkaisu ja hoitomuoto ja kuinka ilta- ja yöhoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään onko yksityisiä tahoja, jotka järjestävät ilta- ja yöhoitoa.

18.11.2019

Asia/9

Syksyn 2019 aikana tehdään selvitys koululaisten ilta- ja yöhoidon järjestämisestä ja mallin aiheuttamista kustannuksista. Mahdollisesta pilotoinnista keväällä 2020 aiheutuviin kustannuksiin ei ole varauduttu talousarvioesityksessä 2020.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

18.11.2019

Asia/10

§ 782

V 27.11.2019, Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite nuorisopsykiat- rian sairaanhoitajien palkkaamisesta yläkouluihin

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Korvataan perustelujen kolmas kappale seuraavalla tekstillä:

"Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien tunnistaminen ja ennaltaehkäisy ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisten mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn. Oppilashuollon työntekijöitä on viime vuosina lisätty mm. PD-rahalla. Koulussa olevan ammattihenkilöstön toimintaa kehittämällä voidaan tukea entistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja puuttua riittävän ajoissa mielenterveyden ongelmiin."

Poistetaan perustelujen neljäs kappale.

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543

riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

1 Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Laisaari ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää psykiatristen sairaanhoitajien palkkaamista yläkouluihin yhteistyössä HUS:n nuorisopsykiatrian osaston kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittäminen on käynnistetty yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUSin kanssa. Tavoitteena on rakentaa yhtenäinen palveluketju lapsen varhaisen tuen tarpeen ja nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon. Työryhmä on aloittanut toimintansa elokuussa 2019 ja sen tehtävänä on selvittää, millaisia palveluja on tarkoituksenmukaista kehittää.

Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen ja lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisten mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn. Oppilashuollon työntekijöitä on viime vuosina lisätty mm. PD-rahalla.

Kouluterveydenhuollossa ei ole kuitenkaan mahdollista hoitaa mielenterveysongelmaisia nuoria. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajilla ja lääkäreillä ei ole riittävästi osaamista vaikeasti psyykkisesti oireilevien oppilaiden hoitoon eikä riittäviä resursseja hoidon toteuttamiseen.

Helsingissä on vuosina 2007–2012 kokeiltu psykiatristen sairaanhoitajien työskentelyä muutamissa peruskouluissa. Kokeilulla haettiin sopivaa työskentelymallia nuorten mielenterveysongelmiin vastaamiseksi. Palveluja ei kuitenkaan onnistuttu tarkoituksenmukaisesti kohdistamaan moninaisista kokeiluista huolimatta, eikä eri kouluilla toimivien yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien työ muodostanut yhtenäistä ennaltaehkäisevää toimintamallia. Kokeilun seurauksena arvioitiin, ettei toimintaa kannata laajentaa kaikkiin peruskouluihin. Psykiatriset sai-

18.11.2019

raanhoitajat kohdennettiin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin, koska opiskelijaterveydenhuoltoon sisältyy sairaanhoito ja hoidollinen mielenterveystyö toimii siten paremmin opiskeluterveydenhuollon palveluissa.

Turun mallin mukaisen toiminnan vuosittainen kustannusarvio olisi Helsingissä noin 800 000 euroa. Kouluterveydenhuollon näkökulmasta keskitetyt moniammatilliset yksiköt varmistavat paremmin toimivat ja tuloksekkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut kuin yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien palkkaaminen kouluille. Samalla pystytään paremmin varmistamaan ennaltaehkäisevä työote, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työyhteisön tuki.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 761

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

18.11.2019

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.09.2019 § 318

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten mielen-terveyden ongelmien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja hoitaminen ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Lautakunta pitää tärkeänä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää myös olemassa olevia oppilashuollollisia sekä terveydenhuollollisia palveluja kouluissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on myös mukana lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittämisessä yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä HUS:n kanssa, jolla tuetaan mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisyä sekä varhaista puuttumista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta edellyttää ammattilaisilta kykyä liittyä yhteiseen, konkreettiseen tavoitteenasetteluun nuorten mielenterveyden edistämisen ja hoidon asioissa. KASKOn, SOTEn ja HUSin selvi-tyksestä edellytetään konkreettisia toimenpiteitä siitä, miten kaupungin ja HUSin eri toimijoita saada tekemään interventioita masentuneiden ja ahdistuneiden nuorten parissa.

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen

Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa kokeiltiin psykiatristen sairaanhoitajien työskentelyä vuosina 2007–2012. Tuona aikana haettiin sopivaa työskentelymallia kouluissa nuorten mielenterveysongelmien haasteisiin vastaamiseksi. Kokeilun aika todettiin, että palveluja ei onnistuttu kohdentamaan tarkoituksenmukaisesti. Eri kouluilla toimivat psykiatriset sairaanhoitajat eivät muodostaneet ennaltaehkäisevää yh-

tenäistä toimintamallia. Kokeilu osoitti, ettei toimintaa kannata laajentaa kaikkiin peruskouluihin. Sen sijaan toiminta kohdennettiin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin ja tässä yhteydessä peruskouluissa työskennelleet psykiatriset sairaanhoitajat päätettiin siirtää ammatillisiin oppilaitoksiin. Psykiatristen sairaanhoitajien toimintaa toisella asteella arvioidaan tällä hetkellä osana palveluketjujen arviointia ja kehittämistä.

Helsingissä on yläasteikäisiä oppilaita noin 16 000. Helsingissä oppilashuoltopalvelut kuuluvat kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan. Turussa oppilashuolto on osa sosiaali- ja terveystoimea. Turun mallin mukaisessa toiminnassa on yksi psykiatrisen sairaanhoitaja tuhatta oppilasta kohti. Vastaava malli edellyttäisi Helsingissä kuudentoista psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaamista, jolloin vuosittainen kustannusarvio olisi noin 800 000 euroa. Helsingissä on nuorisopsykiatrian järjestämää konsultatiivista mielenterveyspalvelua HYKS Varhain toimintaa, joka toteutetaan yhdessä perustason palveluiden kanssa. Vastaavaa toimintaa ei ole Turussa.

Oppilashuollon ja terveydenhuollon palvelujen kehittäminen

Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja hoitaminen ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Koulussa olevan ammattihenkilöstön toimintaa kehittämällä voidaan tukea entistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja puuttua riittävän ajoissa mielenterveyden ongelmiin.

Viime vuosina oppilashuollon työntekijöitä on lisätty mm. PD-rahalla. Lisäksi Helsingissä ovat aloittaneet tänä vuonna toimintansa kahdeksan esiopetuksen psykologia ja kuraattoria. Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon yhteistyön avulla tunnistetaan ja päästään puuttumaan varhaisemmassa vaiheessa lasten mielenterveyden ongelmiin.

Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisten mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn. Terveydenhoitajat toimivat osana koulun oppilashuoltoa yhdessä koulupsykologien ja -kuraattorien kanssa. Kaupunkitason opiskeluhuollon ohjausryhmä seuraa palveluiden riittävyyttä ja tekee esityksiä palveluiden kehittämiseksi. Kouluterveydenhoitajien määrää on lisätty Helsingissä vaativille alueille.

Palveluketjujen kehittäminen Helsingissä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käynnistetty vuoden 2019 käyttösuunnitelman tavoitteiden mukaisesti lasten ja nuorten varhaisen tuen ja mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittäminen. Näitä palveluketjuja kehitetään yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan, HUS:n sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tämä kehittämistyö on toimialojen yhteinen sitova tavoite. Työn tavoitteena on rakentaa yhteinen palvelu- ja prosessiketju lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Helsingin kouluterveydenhuollossa ei ole mahdollista hoitaa mielenterveysongelmaisia nuoria, koska kouluterveydenhuoltoon ei kuulu sairaanhoito. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajilla ja lääkäreillä ei ole riittävästi osaamista vaikeasti psyykkisesti oireilevien oppilaiden hoitoon eikä myöskään riittäviä resursseja toteuttaa hoitoa. Tästä syystä on lähdetty kehittämään keskitettyjä moniammatillisia yksiköitä, jotka varmistavat paremmin toimivat, tuloksekkaat ja tehokkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut. Näin vahvistetaan myös ennaltaehkäisevää työtä, henkilöstön osaamisen kehittämistä ja tarpeen mukaista työhajausta ja työyhteisön tukemista.

Perhekeskusten toiminnan kautta saadaan psykiatrista asiantuntemusta tällä hetkellä kuitenkin vain suomenkielisten peruskoulujen käyttöön. Perhekeskusten vastaava palvelu ruotsinkielisille peruskouluikäisille vielä puuttuu. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilökunta tekee tiivistä yhteistyötä perhekeskuksen ammattilaisten kanssa. Palvelu- ja prosessiketjut käsittävät palvelutarpeen arvioinnin, lapsen kasvun ja kehityksen tukemisen tai perheen arjen haasteet. Lisäksi HYKS varhain toiminta tekee yhteistyötä koulujen kanssa mielenterveysongelmaisten lasten ja nuorten auttamiseksi.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä. Vahvistamalla olemassa olevia palveluita ja henkilöstön osaamista tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia.

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvointisuunnitelmaan on valittu painopisteiden mukaisia kaupunkiyhteisiä toimenpiteitä sekä tietoon perustuen vaikuttavia toimenpiteitä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointisuunnitelman rakentamisessa ja tavoitteiden sekä toimenpiteiden suunnittelussa on huomioitu laajasti

18.11.2019

yhdenvertaisuutta, ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja osallisuutta. Suunnitelman mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Tärkeitä kumppaneita ovat myös kolmannen sektorin toimijat sekä kaupunkilaiset.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kehittämällä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjuja yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä HUS:n kanssa, tuemme paremmin mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisyä sekä varhaista puuttumista. Lautakunta pitää tärkeänä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää myös olemassa olevia oppilashuollollisia sekä terveydenhuollollisia palveluja kouluissa.

Käsittely

24.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Lisätään kappaleiden 2-3 väliin: "Kasvatuksen- ja koulutuksen lautakunta edellyttää ammattilaisilta kykyä liittyä yhteiseen, konkreettiseen tavoitteenasetteluun nuorten mielenterveyden edistämisen ja hoidon asioissa. KASKOn, SOTEn ja HUSin selvityksestä edellytetään konkreettisia toimenpiteitä siitä, miten kaupungin ja HUSin eri toimijoita saada tekemään interventioita masentuneiden ja ahdistuneiden nuorten parissa."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ville Jalovaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Taina Tornainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26286
taina.tornainen(a)hel.fi

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, Ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.09.2019 § 229

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Johanna Laisaaren ja 17 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien nuorisopsykiatrian sairaanhoitajien palkkaamista kouluihin:

"Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen Helsingin kouluissa

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen on koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta, joita ovat psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja ja koululääkäri. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen ja lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen.

Tarkastuslautakunnan linjaukset

Pääkaupunkiseudun tarkastuslautakuntien sekä HUSin yhteisessä arviointikertomuksessa vuodelta 2018 todettiin, että lapset ja nuoret eivät pääse mielenterveyspalvelujen piiriin sujuvasti. Tämän vuoksi erikoissairaanhoidon jonottaa myös sellaisia potilaita, joita voitaisiin hoitaa perusterveydenhuollossa. Tarkastuslautakunta on listannut arviointikertomuksessa useita toimenpiteitä, joihin Helsingin kaupungin toimialojen tulisi ryhtyä edistääkseen lasten ja nuorten mielenterveyttä.

Tarkastuslautakunnan toimenpiteissä on mainittu lasten ja nuorten lieviä sekä keskivaikeita mielenterveysongelmia arvioivan ja hoitavan yksikön perustaminen, joka toimisi samalla jatkohoitopaikkana erikoissairaanhoidolle. Lisäksi toimenpiteissä on mainittu, että sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan tulisi selvittää mahdollisuutta parantaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta lisäämällä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon psykiatrisia sairaanhoitajia.

Palveluketjun rakentaminen ja kehittäminen

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittäminen toteutetaan Helsingin kaupungin ja HUSin yhteistyönä. Työryhmä on aloittanut toimintansa elokuussa 2019. Työryhmä hyödyntää laadittuja selvityksiä ja selvittää, minkälaisia palveluja on tarkoituksenmukaista kehittää ja rakentaa.

Työryhmän tavoitteena on konseptoida yhteinen palvelu- ja prosessiketju lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUSin kanssa. Lisäksi tavoitteena on rakentaa yli 12-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenter-

veystyön palvelut ja toimintamallit, kiinnittää riskiryhmässä olevat nuoret hoitopolkuun sekä vahvistaa nuorille tarjottavia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalvveluja kuten liikkuvaa mielenterveystyötä.

Kouluterveydenhuollon aikaisempi kokeilu

Kouluterveydenhuollon tehtäviin ei perinteisesti ole kuulunut sairaanhoito. Tämä on nähty puutteena. Vuosina 2007–2012 toteutettiin siksi kokeilu, jossa Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa työskenteli muutamissa peruskouluissa psykiatrisia sairaanhoitajia. Tuona aikana haettiin sopivaa työskentelymallia nuorten mielenterveysongelmien haasteisiin vastaamiseksi. Työskentelymallissa ei kuitenkaan onnistuttu kohdistamaan palveluja määrätietoisesti ja tarkoituksenmukaisesti kohderyhmään moninaisista kokeiluista huolimatta. Eri kouluilla toimivien yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien työ ei muodostanut ennaltaehkäisevää yhtenäistä työskentelymallia, vaan koulujen toimintakulttuuri ja muut tekijät ohjasivat toimintaa.

Kokeillon työskentelymallin ei koettu soveltuvan peruskouluihin, minkä vuoksi kokeilun jälkeen toiminta ja psykiatriset sairaanhoitajat kohdennettiin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyy sairaanhoito ja siten hoidollinen mielenterveystyö toimii paremmin opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Aloitettussa nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjutyössä selvitetään myös ammatillisissa oppilaitoksissa olevien sairaanhoitajien paikka palveluketjussa.

Keskitettyt palvelut

Kouluterveydenhuollon näkökulmasta keskitetyt moniammatilliset yksiköt varmistaisivat paremmin toimivat, tuloksekkaat ja tehokkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut kuin yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien palkkaaminen kouluille. Samalla pystyttäisiin paremmin varmistamaan ennaltaehkäisevä työote, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja tarpeen mukainen työnohjaus sekä työyhteisön tuki.

Turun mallin kustannukset

Helsingissä on yläkouluikäisiä oppilaita noin 16 000. Turun mallin mukainen toiminta edellyttäisi yhtä psykiatrista sairaanhoitajaa tuhatta oppilasta kohden eli kaikkiaan 16 psykiatristen sairaanhoitajan palkkaamista kouluterveydenhuoltoon. Kustannusarvio on noin 800 000 euroa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen lisää lasten ja nuorten osallisuutta, hyvinvointia sekä voimavaroja laaja-alaisesti. Samalla mie-

18.11.2019

lenterveysongelmien ehkäiseminen edistää lapsen ja nuoren kiinnittymistä yhteiskuntaan sekä kasvamista yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi, mikä vähentää puolestaan yhteiskunnan kustannuksia. Lasten ja nuorten mielenterveyttä pystytään edistämään parhaiten tehokkaasti järjestetyillä, laaja-alaisilla ja oikea-aikaisilla palveluilla, joita tarjoaa koulutettu ja ammattitaitoinen henkilöstö.”

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 50048
hanna.viitala(a)hel.fi

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

§ 783

**V 27.11.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite avoimesta urheilu-
puistosta Töölönlahden kulttuurikäytävän jatkeeksi**

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Perustelujen kolmannen kappaleen loppuun:

"Kaupunginhallitus pitää kannatettavana ajatusta, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kulttuurialueen jatkoksi kaikille avoimen liikuntapuiston."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Leo Stranius ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa Töölönlahden kulttuurialueen jatkoksi avoin urheilupuisto Kisahallin ja Olympiastadionin yhteydessä oleville parkkipaikoille.

Kaupunginhallitus toteaa, että avoimen urheilupuiston sijoittamista tutkitaan Eläintarhan alueen asemakaavaprosessin yhteydessä. Koko aluetta koskeva asemakaavan muutostyö käynnistyy lähitulevaisuudessa, eikä ennen sitä ole perusteltua tehdä toimenpiteitä, jotka muuttaisivat alueen maankäyttöä.

Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta, kansainvälisyyttä ja tapahtumia edistävään suuntaan on kaupungin strategian mukaista. Pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla pysäköintipaikkojen poistaminen stadionin eduskentiltä ja alueen muuttaminen virkistyskäyttöön. Keskustan alueella on määrällisesti vähän ulkoliikuntapaikkoja ja uusien sijoittaminen rakennettuun kaupunkiin on haasteellista. Kisahallin ja Olympiastadionin pysäköintialueiden muuttaminen liikuntakäyttöön parantaisi huomattavasti ulkoliikuntapaikkojen tarjontaa kantakaupungin alueella.

Olympiastadionin ja Kisahallin yhteydessä olevilla avoimilla alueilla on valtakunnallista merkitystä suurten ulkoilmatapahtumien järjestämipaikkana. Olympiastadionin peruskorjauksen valmistuminen ja Helsinki Garden tulevat muuttamaan alueen kokonaisuutta ja vapaan tilan määrä vähenee. Alueella järjestettävät suuret yleisötapahtumat tarvitsevat sekä tilapäistä tapahtumatilaa että pysäköintipaikkoja. Olympiastadionin edustan käyttötarkoituksen määrittelyssä on huomioitava monen eri hankkeen tarpeet ja alueen merkitys valtakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 762

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 17.09.2019 § 460

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Olympiastadionin aukio ja Mäntymäen kenttä ovat osa Olympiastadionin kokonaisuutta. Ne sijaitsevat Eläintarhan alueella, joka on osa Keskuspuiston urheilutoimintojen aluetta. Helsingin olympialaisia varten valmistuneet urheilurakennukset muodostavat kansainvälisestikin arvioituna hyvin säilyneen olympiarakennuskokonaisuuden. Olympiarakennukset on määritelty Ympäristöministeriön ja Museoviraston inventoinnissa (RKY 2009) valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. RKY-alueeseen kuuluvat Olympiastadionin torneineen, sen etelä- ja pohjoispuolella olevien aukioiden tilasarja ja niiden länsipuoliset istutukset sekä Stadionin puistikko.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Eläintarhan alueen ympäristöhistoriallisen selvityksen mukaan Olympiastadionin ja sen lähiympäristön arvoja ja vaalittavia ominaispiirteitä on Helsingin olympialaisten tärkeimpään urheilurakennukseen liittyvä aukiosommitelma, joka suunniteltiin ja rakennettiin kokonaisuutena yhdessä stadionin kanssa. Avoimet pitkänomaiset kentät ja sitä korostava puurivi suuntaavat katseen kohti stadionia ja stadionin tornia. Kokonaisuus muodostaa avoimen akselin keskustaan ja Töölönlahdelle päin. Kaupunkikuvassa merkittävää on väljyys stadionin ympärillä ja sen kauas näkyvä torni.

Selvityksessä todetaan myös, että alueella on valtakunnallista merkitystä tapahtuma-aukiona ja ulkoilmatapahtumien näyttämönä. Toiminnallinen arvo on suuri, ja avointen aukoiden tilat mahdollistavat suurten ulkoilmatapahtumien järjestämisen kantakaupungissa. Pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla pysäköintipaikkojen poistaminen stadionin eduskentiltä ja alueen muuttaminen virkistyskäyttöön. Ympäristöhistoriallisessa selvityksessä kiinnitetään huomiota myös muun muassa alueen kioskien, mainostaulujen, liikennemerkkien, muuntajien ja jätesäiliöiden sijoitukseen painottaen niiden suunnittelua kokonaisuus ja alueen arvot huomioiden.

Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta, kansainvälisyyttä ja tapahtumia edistävään suuntaan on Helsingin kaupungin strategian mukaista. On kuitenkin huomioitava avoimien kenttien asema rakennuslailla suojellun Olympiastadionin eduskenttinä. Urheilupaikkoihin ja pelikenttiin liittyy erilaisia rakenteita, kuten korkeita aitoja, maaleja, tolppia, valaisinpylväitä, kalusteita sekä monia huoltoon ja toimintoihin liittyviä tiloja. Pesararadan toteutuessa Mäntymäen kentän ja Olympiastadionin rinteiden läpi kulkeva linjaus aiheuttaa alueelle rakentamisen aikaisia tilantarpeita ja muutoksia, sillä rakennusvaiheessa Olympiastadionin aukiolla on avokaivanto.

Stadionin toiminta ja turvallisuus edellyttävät avointa tilaa Olympiastadionin ympärillä. Pelastustoiminnan varmistamiseksi Olympiastadionin aidan ulkopuolelle tarvitaan 40 metriä leveä, avoimena pidettävä vyöhyke.

Kaupunki haluaa varmistaa, että Eläintarhan alueen ja koko Helsingin kantakaupungin suur tapahtumakäyttöön sopivia, riittävän kaukana asunnoista sijaitsevia kenttiä on jatkossakin tarjolla. Helsingin jäähallin tarvittaessa tapahtumakenttänä toimiva pysäköintialue on tarkoitus osoittaa rakentamiseen (Helsinki Garden -hanke), mikä vähentää ulkoilmatapahtumien tarpeisiin sopivia alueita alueella. Helsinki Garden -hankkeen myötä poistuvan juniorijalkapallokentän kohdalle on mahdollista osoittaa pienempi lähiliikuntapaikka. Entisen pumppaamon alue voisi myös olla sopiva tilapäiseen lähiliikuntapaikkakäyttöön.

18.11.2019

Koko Eläintarhan aluetta koskeva asemakaavan muutostyö käynnistyy lähitulevaisuudessa. Olympiastadionin aukio ja Mäntyniemenkenttä on kokonaisuus, johon liittyy monia erilaisia teknisiä, kaupunkikuvallisia ja maisemallisia näkökulmia. Avoimen urheilupuiston sijoittamista Kisahallin ja Olympiastadionin yhteydessä oleville pysäköintipaikoille tulee tutkia asemakaavaprosessin yhteydessä. Tässä yhteydessä otetaan huomioon alueen liikuntatarpeet ja toimintojen kehittäminen siten, että aluetta tarkastellaan kokonaisuutena sen historiallinen arvo huomioiden. Tätä ennen ei ole perusteltua tehdä toimenpiteitä, jotka muuttaisivat alueen maankäyttöä. Kaavoituksen yhteydessä tehdään tiivistä yhteistyötä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa, joka vastaa liikuntapalveluiden järjestämisestä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2019 § 157

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi ja vastaa Kisahallin ja Olympiastadion edustan parkkialueista.

Liikuntapalvelukokonaisuus ei hallinnoi kantakaupungin alueella kenttäaluetta johon voisi sijoittaa valtuutettu Straniuksen ehdottamia toimintoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana ajatusta, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kulttuurialueen jatkoksi kaikille avoimen liikuntapuiston. Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta edistävään suuntaan on kaupungin strategian mukaista.

Selvityksessä tulee huomioida, että alueella on runsaasti yleisötapahtumia, jotka tarvitsevat pysäköintipaikkoja ja tilapäistä tapahtumatilaa. Alueen tulevaisuuden käyttötarkoituksen määrittelyssä tulee huomioida alueen monen eri hankkeen tarpeet ja aluetta on tarkasteltava kokonaisuutena ja siinä tulee ottaa huomioon sen merkitys valtakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä. Olympiastadionin valmistuminen ja

18.11.2019

Helsinki Garden tulevat muuttamaan alueen kokonaisuutta ja etenkin vapaan tilan määrä alueella vähenee. Töölön Kisahallin peruskorjaus on suunniteltu vuosille 2023–2025 jonka yhteydessä tarkastellaan Kisahallin käyttäjäryhmiä ja heidän tarpeita.

Kevyiden siirrettävien kenttärakenteiden rakentaminen ei suoranaisesti estä alueen tapahtumakäyttöä ja oikeilla pelialustojen materiaalivalinnoilla voidaan mahdollistaa pysäköintialueen monikäyttöisyys.

Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa ulkoiluliikuntapaikkojen järjestämisestä sille osoitetuilla alueilla. Keskustan ja kantakaupungin alueella on määrällisesti vähän ulkoliikuntapaikkoja ja rakennettuun kaupunkiin on haasteellista sijoittaa uusia ulkoliikuntapaikkoja, joten Kisahallin ja Olympiastadionin pysäköintialueiden liikunnallinen käyttö toisi keskustan alueelle huomattavan parannuksen ulkoliikuntapaikkojen tarjontaan kantakaupungin alueella.

Liikuntapalvelukokonaisuus on lisännyt tekonurmikentilleen kaikille avoimia käyttövuoroja, mutta Töölön alueen jalkapallokentät ovat pääsääntöisesti varattu seuratoiminnalle. Lähin kaikille avoin koripallokenttä löytyy Uimastadionin vierestä. Eläintarhan yleisurheilukenttä on osittain vapaassa käytössä, mutta Suomen käytetyin yleisurheilukenttä on erittäin ruuhkainen ja useasti varattu seuratoiminnalle.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

18.11.2019

Asia/12

§ 784

V 27.11.2019, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite siirrettävästä tapahtumalavasta kaupunginosayhdistysten käyttöön

HEL 2019-007156 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää siirrettävän esiintymislavan hankkimista kaupunginosatapahtumien käyttöön.

Kaupunginhallitus toteaa, että siirrettävän tapahtumalavan hankkimisen edellytykset selvitetään osana tapahtumien tiekartan toimenpiteitä.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki haluaa olla monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Tapahtumien tiekartan avulla pyritään Helsingin tapahtumallisuuden kokonaisvaltaiseen kehittämiseen siten, että tapahtumat tukevat ja toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla kaupunkistrategian tavoitteita kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtu-

18.11.2019

mien kaupungista. Tavoitteena on, että tapahtumallisuus on vastuullista ja toimivaa.

Tapahtumien tiekartan tavoitteiden mukaan kaupungin tulee olla toimiva ja ketterä alusta tapahtumille ja parempi kumppani tapahtumatöimijoille. Tapahtumajärjestäjille tarjottavia palveluja on tarkoitus parantaa. Tavoitteiden onnistumiseksi on määritelty laaja kokonaisuus toimenpiteitä, jotka edistävät tapahtumallisuuden kehittymistä monesta eri näkökulmasta. Niiden yhteydessä voidaan arvioida myös siirrettävän esiintymislavan hankkimista.

Juuri päättyneessä osallistuvan budjetoinnin OmaStadi-äänestyksessä on pohjoisella alueella (Maunula–Tuomarinkylä–Oulunkylä–Pakila) hyväksytty ehdotus liikuteltavan esiintymiskatoksen ja äänentoistotekniikan hankkimisesta alueen asukkaiden käyttöön.

Vastaus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian viestintäosaston kanssa, joka vastaa tapahtumien tiekartan valmistelusta sekä tiekartan toimenpideoSION toimenpiteiden etenemisen seurannasta. Asiasta on saatu myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 763

HEL 2019-007156 T 00 00 03

18.11.2019

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.10.2019 § 171

HEL 2019-007156 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että siirrettävän tapahtumalavan hankkimisen mahdollisuudet ja edellytykset tulisi selvittää osana tapahtumien tiekartan tavoitteita ja toimenpiteitä.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki haluaa olla monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Vuosittain toistuvat tapahtumat ovat erityisen tärkeitä kaupungin vetovoiman, tapahtumallisuuden, viihtyvyyden ja alue-talouden kannalta.

Helsingin kaupungin edellinen tapahtumastrategia on vuodelta 2010. Uusi kaupunkistrategia edellyttää linjausten päivittämistä. Tapahtumien tiekarttatyö käynnistyi suur tapahtumien koordinaatioryhmän toimeksiannosta lokakuussa 2018. Kaupunginkanslian viestintäosasto on ollut päävastuussa valmistelusta yhteistyössä Helsingin tapahtumasäätiön kanssa. Tapahtumien tiekartta esiteltiin kaupunginhallituksen aamukou-lussa 25.4.2019.

Kaupunginkanslian viestintäosasto on todennut, että tapahtumien tie-kartan avulla pyritään Helsingin tapahtumallisuuden kokonaisvaltaiseen

kehittämiseen. Sen avulla pyritään kolmeen päätavoitteeseen: 1. Tapahtumat tukevat ja toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla uuden kaupunkistrategian tavoitteita kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtumien kaupungista. 2. Tapahtumallisuus on vastuullista ja 3. Tapahtumallisuus on toimivaa. Kohdassa kolme tavoitteina ovat muun muassa:

- Kaupunki on toimiva ja ketterä alusta tapahtumille ja parempikumppani tapahtumatoimijoille
- Tapahtumia tuotetaan ja hyödynnetään siten, että kaupungin organisaation koko osaaminen on käytössä ja kehittyy
- Palvelua tapahtumajärjestäjille parannetaan korostaen samalla vastuullisuutta tapahtumien järjestämisessä

Tavoitteiden onnistumiseksi on määritelty vuosille 2018–2021 laaja kokonaisuus toimenpiteitä, jotka edistävät tapahtumallisuuden kehittymistä monesta eri näkökulmasta. Konkreettisia toimenpiteitä on mm. tapahtumatuottajien rohkaiseminen järjestämään tapahtumia mahdollisimman laajalla alueella.

Kaupunki edellyttää kaikilta sen kanssa yhteistyötä tekevilta tapahtumajärjestäjiltä sitoutumista vastuulliseen toimintatapaan. Vuoropuhelua tapahtumajärjestäjien ja kaupungin välillä lisätään ja tapahtumatuottajille suunnattua tukimateriaalia kehitetään yhteistyössä.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Saila Machere, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

§ 785

V 27.11.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruokavaihtoehtojen lisäämisestä leikkipuistoruokailussa

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Perustelujen toisen kappaleen ensimmäinen lause muutetaan kuulumaan näin:

"Kaupunginhallitus toteaa, että leikkipuistoruokailun nykyiset kasvisruokapäivät voivat olla tulevana kesänä vegaanisia."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään perustelujen viidennen kappaleen loppuun:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että muutoksia tehtäessä seurataan ruokailijoiden lukumäärää ja hävikkiä."

Kannattaja: Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Terhi Koulumies, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 11

Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 11.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että vegaaniruuan osuutta lisätään tulevien kesien leikkipuistoruokailussa.

Kaupunginhallitus toteaa, että leikkipuistoruokailun nykyisten kasvisruokien vaihtamista vegaanisiksi selvitetään tulevaan kesään mennessä. Palvelukeskuksella on leikkipuistoruokailuun soveltuvia vegaanireseptejä valmiina, joten muutoksesta ei aiheutune merkittäviä lisäkustannuksia.

Leikkipuistoissa on päivittäin tarjolla yksi lämminruokavaihtoehto ja se on kaikissa puistoissa sama. Ruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan tarjoiluun hyvin soveltuvista ruuista kuten keittoista, puuroista ja padoista. Viime kesänä kasvisruokapäiviä oli kerran viikossa eli kesän aikana yhteensä yhdeksän kertaa. Näistä kaksi oli vegaaniruokia. Ruokailijoita oli kesän aikana yhteensä yli 150 000.

Leikkipuistojen asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan ja mm. kulttuuri- taustoiltaan hyvin moninainen. Tämän hetken tilastojen perusteella vegaaniruokailijoiden osuus on vielä pieni. Ruokalistan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti ruokailijoiden toiveet ja

18.11.2019

suosikkiruokat ja listaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan. Kasvisruokien määrää on viime vuosina lisätty.

Ruokien maittavuutta lapsille on hyvä arvioida ennen laajamittaisia muutoksia. Ruokahävikkiä on yleisesti saatu vähennettyä, mutta palkokasveja sisältävää kasvisruokaa syödään määrällisesti vähemmän ja sitä menee edelleen enemmän biojätteeksi. Tavoitteena on, että leikki- ja puistoruokailun tarjonta on maistuvaa mahdollisimman monelle lapselle.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 764

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.11.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.10.2019 § 342

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2019 leikkipuistoissa ruokaili alle kouluikäisiä lapsia 82 587 ja kouluikäisiä 73 935 lasta, yhteensä ruokailijoita oli 156 792.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja listan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palvelun tuottajan yhteistyönä ja listaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan.

Leikkipuistojen kesäruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan puistotarjoiluun hyvin soveltuvista ruoista, kuten keitoista, puuroista ja padoista. Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli kesällä 2019 kerran viikossa eli 9 kertaa, joista vegaaneja ruokia oli kaksi. Seuraavan kesän leikkipuistoruokalistan suunnittelun kohdalla olemme kartoittaneet vegaaniruokien osuuden lisäämistä.

Tämän hetken ruokailija tilastojen perusteella vegaaniruokailijoiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin ruokatehtaassa Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu päivän ruoka, jonka määrä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Leikkipuistoihin toimitettavan kuuman ruoan määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä.

Leikkipuistoruokailun tapahtuessa ulkona ja puisto-olosuhteissa emme pysty huomioimaan mm. erityisruokavalioita tai tarjoamaan useampia vaihtoehtoja vaan kaikissa leikkipuistoissa on tarjolla sama ruoka. Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle ja ruokailuun ei ole ilmoittautumista. Pitkän kokemuksen pohjalta ruokahävikkiä on saatu vähennettyä. Leikkipuisto-ohjaajat jakavat kuuman ruoan asiakkaille heidän omiin astioihin. Ruokavaihtoehtojen lisääminen toisi lisäkustannuksia ja lisäksi jakeluhävikkiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuistoruokailun kehittämiseen huomioiden ympäristövaikutukset ja muuttuvat ruokatrendit.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Käsittely

22.10.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Kannattaja: Emma Kari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Jaa-äänet: 2

Pia Kopra, Dani Niskanen

Ei-äänet: 6

Ted Apter, Fatim Diarra, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Hannu Oskala

18.11.2019

Tyhjä: 5

Martina Harms-Aalto, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Äänestyksessä Hannu Oskalan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 – 2 (jäsenten nimet). Tyhjää äänesti 5.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 27

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi aloitteeseen seuraavan lausunnon:

Palvelukeskus Helsinki -liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (Kasko) kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden pohjalta Palvelukeskus Helsinki tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään läheisessä yhteistyössä toimialan kanssa huomioiden kaupungin, toimialan ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuuskäsitteet sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuosittukset. Palvelukehityksessä huomioidaan asiakkailta ja kaupunkilaisilta saatu palaute ja asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Leikkipuistoissa tarjottavalla kesäruoalla on Helsingissä pitkä perinne ja leikkipuistoruokailu on maailmanlaajuisestikin ainutlaatuinen toimintamalli, johon liittyy runsaasti hyvää mieltä ja sesonkiloonteisuutta ja tästä syystä päivittäin on tarjolla vain yksi varsinainen vaihtoehto. Asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan ja mm. kulttuuritaustoiltaan tänä päivänä hyvin monipuolinen ja laaja-alainen. Lapsilla on myös terveydellisistä syistä noudatettavia erityisruokavalioita. Nämä tuovat omat haasteensa suunnitteluun. Tavoitteena on, että leikkipuistoruokailun tarjonta on maistuvaa mahdollisimman monelle lapselle ja se antaa siten iloa ja energiaa sekä ravintoaineita päivään, mutta huomioi myös muuttuvan ruokakulttuurin.

Leikkipuistojen ruokalista sovitaan yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tarjolla on päivittäin yksi vaihtoehto. Ruokalistaa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

18.11.2019

suunniteltaessa huomioidaan palautteet, joita saadaan esim. leikkipuistojen ohjaajille vuosittain tehtävistä kyselyistä, kaupungin palautejärjestelmän kautta, leikkipuiston ruokalistan yhteydessä olevan QR-koodin kautta sekä kokeiluluontoisesti leikkipuistojen lapsilta Feedbackly-pikapalautejärjestelmän avulla.

Pääosa palauutteesta on tyytyväistä tai erittäin tyytyväistä. Palauutteissa lisää toivotaan kasvisruokaa ja vegaaniruokaa, mutta myös lihaa ja kalaa sisältävien ruokien lisäämistä sekä ajoittain tuttua perinteistä, kuten lihaa sisältävää hernekeittoa tai lohikeittoa. Lisäksi toivotaan myös muutakin kuin keittoruokia kuten pastaa ja pataruokia. Lapsille maistuvia suosikkiruokia ovat edelleen esim. siskonmakkarakeitto ja italianpata. Palkokasveja sisältävää kasvisruokaa syödään määrällisesti vähemmän ja sitä menee myös enemmän biojätteeksi.

Ruokalistalla on tällä hetkellä 1-2 kertaa viikossa kasvisruokaa, joista osa sopii vegaaniruokavalioon. Osa ruokalistan maitotaloustuotteita sisältävistä kasvisruoista olisi mahdollista valmistaa vegaaniruokavalioon soveltuvaksi käyttämällä esim. kaurakermaa, mikäli näin sovitaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Ruokien maittavuutta lapsille on hyvä kuitenkin arvioida ennen laajamittaista korvaamista, jotta varmistetaan ison joukon palvelu myös maun ja haluttavuuden osalta.

Nykyisessä toimintamallissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelun tilaajana päättää palvelun ja ruokalistojen sisällöstä. Olemme toki asiantuntijoina mielellään esittämässä näkemyksemme ja perustelumme mm. asiakaskokemuskyselyihin, markkinatietoon ja HNH2035-toimenpiteisiin pohjautuen. Olemme valmiita testaamaan vegaaniruokiamme myös puistoruokailussa.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi

§ 786

Helsingin edustajien nimeäminen kuuden suurimman kaupungin johtavien luottamushenkilöiden tapaamiseen Espoossa 9.-10.1.2020

HEL 2019-010601 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta nimetä edustajiksi Anni Sinnemäen, Sanna Vesikansan ja Fatim Diarran.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta nimetä edustajiksi Pia Pakarisen ja Harry Bogomoloffin.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Marcus Rantalan ehdotuksesta nimetä edustajaksi Marcus Rantalan.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Tomi Sevanderin ehdotuksesta nimetä edustajaksi Elisa Gebhardin.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus nimeää Espoossa 9.-10.1.2020 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen seuraavat edustajat:

—
—
—

18.11.2019

Asia/14

—
—
—

Esittelijän perustelut

Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen järjestetään Espoossa 9.-10.1.2020. Tapaamisen tarkoituksena on keskustella kuutoskaupunkien ajankohtaisista asioista ja kaupunkien välisestä yhteistyöstä. Tilaisuus kestää lounaasta lounaaseen. Alustavan ohjelman mukaan Espoon tapaamisen teemoina ovat mm. pormestari-malli ja organisaatiouudistukset, kestävä kehitys, kuntatalous sekä so-te-uudistus.

Kaupunginhallitusten toivotaan nimeävän tapaamiseen ensisijaisesti kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajistot, halutessaan myös muita edustajia, yhteensä noin kuusi edustajaa jokaisesta kaupungista. Myös virkahenkilön osallistumista toivotaan kokouksen asioiden valmistelun vuoksi.

Tapaamiseen osallistuville luottamushenkilöille maksetaan mahdolliset korvaukset luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista tehdyn päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Nimeämispyyntö 9.10.2019
- 2 Alustava ohjelma Espoo 9. - 10.2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä nimetyt

Espoon kaupunki

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

§ 787

Vähäpäästöisten ajoneuvojen kriteerien tarkistaminen

HEL 2019-000175 T 11 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää tarkistaa kaupunginhallituksen päätöksessä 14.11.2016 § 1025 määritellyjä vähäpäästöisille ajoneuvoille asetettuja kriteereitä siten, että kaupunginvaltuuston 16.2.2011 § 31 hyväksymä 50 % alennus voimassaolevista pysäköintimaksuista sekä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastamismaksusta voidaan 18.11.2019 alkaen antaa ajoneuvolain (1090/2002) mukaisille jäljempänä luetelluille ajoneuvoille. Lisäksi kaupungin ajoneuvojen hankinnassa on tarkistettavat kriteerit otettava huomioon soveltuvin osin.

1. Vähäpäästöisten bensiinikäyttöisten henkilöautojen (ml. hybridit) CO₂-päästöt ovat enintään 95 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 126 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna
2. Vähäpäästöisten dieselkäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästöt ovat enintään 50 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 70 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna.
3. Vähäpäästöisten bifuel- eli kaasuautojen CO₂-päästöt ovat enintään 150 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 180 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna

4. Kaikkien edellä mainittujen ajoneuvojen osalta CO₂-päästökriteerin täyttymiseksi riittää, että päästöarvo täyttää edellä asetetut ehdot vähintään toisen päästömittausmenetelmän osalta
5. Kaikkien edellä mainittujen ajoneuvojen Euro-päästöluokka on vähintään Euro 6
6. Kaikki täyssähköautot ja täyssähkökäyttöiset L-luokan ajoneuvot (moottoripyörät, mopot, kolmi- ja nelipyörät sekä kevyet nelipyörät eli mopoautot) ovat vähäpäästöisiä
7. Kaupungin kuljetuskäyttöön hankittavien bensiinikäyttöisten (ml. hybridit) monikäyttö- ja farmarihenkilöautojen CO₂-päästöt ovat enintään 125 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 156 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna

Tarkistuksen myötä pysäköintietuuden piiristä poistuville pysäköintietuus on voimassa vuoden 2020 loppuun asti.

Pysäköintietuutta ei myönnetä takautuvasti.

Tiivistelmä

Esittelijän perustelut

Aikaisemmat päätökset

Kaupunginhallitus päätti vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta Helsinkiin 31.5.2010 § 697 Ilmansuojelutyöryhmän ehdotuksen mukaisesti. Vähäpäästöisten henkilöautojen pysäköintietuus otettiin käyttöön huhtikuussa 2011. Täyssähkökäyttöiset mopoautot otettiin kriteerien piiriin kaupunginhallituksen päätöksellä 9.5.2011 § 476. Kriteerejä päätettiin tarkistaa kahden vuoden välein. Ensimmäinen tarkistus käsiteltiin Ilmansuojelutyöryhmässä 24.4.2013 ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen päätöksellä 9.6.2014 § 673. Toinen tarkistus käsiteltiin Ilmansuojeluryhmässä 6.10.2016 ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen päätöksellä 14.11.2016 § 1025. Ilmansuojelutyöryhmä on 27.8.2019 tehnyt kolmannen tarkistusesityksen, joka on pohjana nyt esitettäviin tarkistuksiin.

Muutokset aikaisempiin kriteereihin

Kriteerien tarkistusesityksessä merkittävin muutos nykyisiin kriteereihin on ajoneuvon aiheuttamia terveydelle haitallisia päästöjä koskevan Euro-päästöluokan vähimmäisvaatimustason nostaminen Euro 5:stä Euro 6:een.

CO₂-kriteerit esitetään vanhan NEDC-mittausmenetelmän mukaisten päästöarvojen lisäksi myös uuden WLTP-mittausmenetelmän mukaisina arvoina. Vähäpäästöisyyskriteerien täyttämiseksi CO₂-päästöjen osalta riittää, että ajoneuvo täyttää vähintään toisen esitetyistä CO₂-päästökriteereistä.

Bensiinikäyttöisten henkilöautojen (ml. hybridit) CO₂-kriteeri lasketaan arvosta 100 g/km arvoon 95 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä mitattuna. Kaupungin kuljetuskäyttöön hankittavien bensiinikäyttöisten (ml. hybridit) monikäyttö- ja farmariautojen CO₂-päästörajaa lasketaan vastaavasti arvosta 130 g/km arvoon 125 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä mitattuna.

Korkeaseosetanoli- eli flexfuel-autot poistetaan kriteerien piiristä joh-tuen tekniikan poistumisesta markkinoilta.

Kriteerimuutosten myötä etuuden piiristä pois jääville pysäköintietuus on voimassa vuoden 2020 loppuun asti.

Pysäköintietuuden yhteyteen lisätään tarkennus siitä, että pysäköintie-tuutta ei makseta takautuvasti.

Ilmansuojelutyöryhmä päätti kokouksessaan 27.8.2019, että käynniste-tään erilliset selvitystyöt vähäpäästöisen autoilun kannustimien kehit-tämisestä sekä kaupungin omien vähäpäästöisten ajoneuvohankintojen kehittämisestä. Työryhmä totesi, että kannustimien ja hankintojen kri-teerien kehittäminen erikseen on tarpeen, jotta vähäpäästöisyyttä voi-taisiin edistää jatkossa entistä tehokkaammin. Hankintojen osalta tar-vetta erillisselvitykselle korostaa myös EU:ssa 13.6.2019 hyväksytty muutosdirektiivi (EU) 2019/1161, jonka tarkoituksena on edistää puh-taiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen osuutta julkisen sektorin hankkimissa ajoneuvoissa ja kuljetuspalveluissa. Puhtailla henkilö- ja pakettiautoilla tarkoitetaan direktiivissä sellaisia ajoneuvoja, joiden hiili-dioksidipäästöt ovat vuoden 2025 loppuun mennessä enintään 50 g/km, ja vuoden 2025 jälkeen 0 g/km. Direktiivin myötä puhtaiden ajo-neuvojen osuuden kaikista uusista henkilö- ja pakettiautojen ajoneuvo- ja palveluhankinnoista tulee olla vähintään 38,5 prosenttia. EU:n jä-senmailla on 24 kuukautta aikaa saattaa direktiivin asettamat vaati-mukset voimaan. Liikenne- ja viestintäministeriö käynnistää direktiivin täytäntöönpanon. Helsingin kaupungin on syytä osaltaan valmistautua hankintalainsäädännön muuttuviin vaatimuksiin.

Perustelut

Henkilöautojen aiheuttamia terveydelle haitallisia päästöjä rajoittava Euro 6 –päästöluokka on ollut voimassa EU:n alueella uusille tyyppihy-väksynnöille 1.9.2014 ja kaikille uusille autoille 1.9.2015 alkaen. Die-

selkäyttöisten henkilöautojen osalta Euro 6 –päästöluokka leikkaa typenoksidipäästöjä (NOx) lähes 56 % Euro 5 –päästöluokkaan verrattuna. Bensiinikäyttöisten henkilöautojen osalta päästöstandardiin sisältyy uutena kriteerinä raja-arvo hiukkaslukumääräpäästölle. Terveydelle haitallisia päästöjä rajoittavan Euro-luokkakriteerin nostaminen Euro 6:een vähäpäästöisyyskriteereissä on perusteltua, koska typpidioksidin (NO₂) pitoisuuden vuosiraja-arvon arvioidaan yhä ylittyvän Helsingissä vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Euro 6 –standardin mukaisten autojen osuus liikenteessä kasvaa jatkuvasti, ja elokuun lopulla 2019 pysäköintietuuden piirissä olevista polttomoottoriautoista 67 % oli jo Euro 6 –standardin mukaisia. Yhteensä pysäköintietuuden piirissä elokuun lopulla 2019 oli 6412 ajoneuvoa, joista 1686 poistuu etuuden piiristä Euro-luokkakriteeriä koskevan tarkistuksen myötä.

WLTP on EU:n alueella uusi autojen päästömittausmenetelmä, joka on kehitetty vastaamaan entistä paremmin todellisen ajon aikaista kuormitusta ja päästöjä. WLTP tuli voimaan uusille tyyppihyväksynnöille 1.9.2017 ja kaikille uusille autoille 1.9.2018. Koska WLTP-mittauksia tehdään vain uusille autoille, on CO₂-kriteerit syytä esittää vielä myös vanhan NEDC-mittauksen mukaisena. WLTP-raja-arvot on määritetty NEDC-raja-arvoista hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi autoverolain liitteen muuttamisesta (276/2018) mukaisesti. Todellisten WLTP-mitattujen autojen lukumäärän ollessa vielä rajallinen, liittyy WLTP- ja NEDC-mittausmenetelmien todelliseen suhteeseen eri henkilöautotyypeissä toistaiseksi joitakin epävarmuuksia, mistä syystä vähäpäästöisyyskriteerien täyttämiseksi CO₂-päästöjen osalta riittää, että ajoneuvo täyttää kriteerin vähintään yhdellä päästötavalla mitattuna.

Bensiinikäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästörajan tarkistaminen arvoon 95 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä mitattuna on perusteltua ajoneuvotekniikan, autojen päästökehityksen ja Helsingin ilmastotavoitteiden myötä. Vähäpäästöisyyskriteeriä bensiinikäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästöjen osalta ei ole tiukennettu kriteerien käyttöönoton jälkeen vuodesta 2011. Samaan aikaan Helsingissä vuosittain ensirekisteröityjen henkilöautojen keskimääräinen CO₂-päästö on laskenut noin 20 % arvosta 144,65 g/km [NEDC] arvoon 114,60 g/km [NEDC] vuoden 2018 loppuun mennessä. Bensiiniautojen osuus ensirekisteröinneistä Helsingissä vuonna 2018 oli noin 63,5 % (10 999 kpl 17 316 ensirekisteröinnistä). Bensiinikäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästörajan tarkistamisen myötä pysäköintietuuden piiristä poistuisi 836 autoa (elokuun lopun tilanne 2019).

Korkeaseosetanoli- eli flexfuel-autojen markkinat ovat hiipuneet pääasiassa johtuen polttomoottorien siirtymisestä lähes yksinomaan suoraruiskutustekniikkaan, eikä uusia flexfuel-automalleja enää ole näköpiirissä. Vuonna 2017 Helsingissä ensirekisteröitiin enää yksi flexfuel-au-

18.11.2019

to ja vuonna 2018 ei yhtäkään. Poistuvan tekniikan tukeminen vähäpäästöisyyskriteereillä ja pysäköintietuudella ei ole perusteltua. Pysäköintietuuden piirissä oli elokuun lopulla 2019 yhteensä 64 flexfuel-autoa, joista 61 ei myöskään täytä Euro 6 –päästökriteeriä. Jäljelle jäävät kolme flexfuel-autoa eivät täytä bensiinihybridien nykyrajaa 100 g/km tai esitettyä uutta rajaa 95 g/km.

Edellä kuvatut erilliset tarkistamistoimenpiteet koskevat osittain päällekkäistä joukkoa pysäköintietuuden piirissä olevia autoja. Mikäli kaikki edellä mainitut tarkistamistoimenpiteet toteutuvat, pysäköintietuuden piiristä poistuu yhteensä 2127 autoa (elokuun lopun tilanne 2019).

Kriteerien tarkistamisen myötä pysäköintietuuden piiristä poistuvien autojen poistuma-ajalla vuoden 2020 loppuun kompensoidaan autoalan ja ajoneuvotekniikan kehityksestä johtuvaa vähäpäästöisyyskriteeristön kehittymisen haasteellista ennakoitavuutta ja parannetaan asiakaskokemusta.

Tarkennuksella siitä, että pysäköintietuutta ei makseta takautuvasti, selkeytetään pysäköintietuuskäytäntöä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmän ehdotus kaupunginhallitukselle 10.10.2019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala
Rakentamispalveluliikelaitos

§ 788

Lausunto Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr:n sääntömuutoksesta

HEL 2019-011344 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta lausuntonaan, että Helsingin kaupunki puoltaa Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr:n sääntöjen muuttamista liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr

Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiön tarkoituksena on edistää eri alojen helsinkiläisten taiteilijoiden elinolosuhteita osoittamalla heille pysyvästi kohtuuvuokraisia, vapaarahoitteisia asuntoja sekä omistaa ja hallita rakennettavaa taiteilijataloa ja siihen kuuluvia rakennuksia.

Tämän tarkoituksensa saavuttamiseksi säätiö vuokraa kaupungilta Vuosaarella olevat korttelit nro 54298 ja tontin nro 1 ja korttelin nro 54297 tontin nro 1 pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, josta ajasta aluksi 36 vuotta vastikkeettomasti.

Säätiö on kaupungin määräysvallassa ja kuuluu kaupunkikonserniin.

Sääntömuutos

Säätiö on kaupunginkanslian oikeuspalveluiden johdolla valmistellut säätiön sääntöjen päivittämisen vastaamaan Helsingin kaupungin mallisääntöjä, jotka on hyväksytty hyvän hallinto- ja johtamistavan liitteenä kesäkuussa 2019.

Sääntöihin on tehty useita teknisiä ja pykälien esitysjärjestykseen liittyviä muutoksia. Keskeisimmät muutokset sääntöjen sisältöön ovat seuraavat:

- Säätiön tarkoitusta koskevaan pykälään on lisätty maininta ”osana kaupunkikonsernia”
- Hallituksen jäsenten toimikausi on muutettu 2-vuotiseksi
- Sääntöihin on lisätty määräykset konserniohjauksesta ja tietojensaantioikeudesta
- Säätiön sääntöjen muuttamista ja purkamista koskeva määräykset on päivitetty
- Säännöistä on poistettu 8 § (Toimintasääntö), 9 § (Toimihenkilöt), 10 § (Kokouskutsu), 15 § (Jälkitoimenpiteet)

Muutokset vastaavat kaupungin mallisääntöjä. Edelleen säännöistä poistettuja kohtia ei ole kaupungin mallisäännöissä, ja koska niiden poistamiselle ole säätiön näkökulmasta estettä, muutetaan sääntöjä myös näiltä osin paremmin vastaamaan kaupungin mallisääntöjä.

Muutettujen sääntöjen mukaisesti säätiön hallitus valitaan 2-vuotiselle toimikaudelle keväällä 2020 yhtenäisesti kaupunkikonserniin kuuluvien muiden yhteisöjen ja säätiöiden hallitusvalintojen aikataulutuksen kanssa.

Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiön hallitus on 23.10.2019 kokouksessaan hyväksynyt sääntöjen muutosesityksen ja valtuuttanut isännöitsijän toimittamaan sen Helsingin kaupungille lausuntoa varten.

Lopuksi

Kaupungin mallisääntöjä vastaava sääntömuutos on perusteltu ja tarkoituksenmukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

18.11.2019

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sääntöluonnos
- 2 Helsingin kaupungin 450-vuotis-taitelijatalosäätö, hallituksen pöytäkirjanote 24.10.2019

Oheismateriaali

- 1 Säätiön säännöt

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Säätiö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 789

Valtuutettu Katju Aron toivomusponsi Helsingin oman samapalkkaisuusohjelman laatimiseksi

HEL 2018-012679 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymän toivomusponnen (Katju Aro) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus edellytti kehittämään vaativuusarviointeja ja palkkakartoituksia siten, että pystytään arvioimaan samapalkkaisuuden toteutumista myös eri alojen ja eri sopimusten välillä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys päätökseen:

"Kaupunginhallitus edellyttää kehittämään vaativuusarviointeja ja palkkakartoituksia siten, että pystytään arvioimaan samapalkkaisuuden toteutumista myös eri alojen ja eri sopimusten välillä."

Kannattaja: Marcus Rantala

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Wille Rydman

Ei-äännet: 12

Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Mika Raatikainen, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 1 - 12 (2 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi

Liitteet

1 Aro Katju, toivomusponsi, Kvsto 28.11.2018 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymän toivomusponnen (Katju Aro) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen perusteella (Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite Helsingin oman samapalkkaisuusohjelman laatimiseksi, § 383, 28.11.2018) valtuusto edellytti, että selvitetään mahdollisuutta määrittellä askeleet samapalkkaisuustavoitteen saavuttamiseksi ja sisällyttää ne palkkakehitysohjelmaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki noudattaa valtakunnallisia virka- ja työehtosopimuksia, joiden puitteissa tehtäväkohtaiset palkat määritellään tehtävien vaativuusarviointeihin perustuen. Tehtävien vaativuudet arvioidaan aina tehtävään, ei henkilöön perustuen, mikä tukee henkilöstön tasa-arvoista kohtelua samoissa tai yhtä vaativissa tehtävissä.

Laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (myöhemmin tasa-arvolaki) on säädetty, että tasa-arvon edistämiseksi työelämässä työnantajan tulee laatia vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma sisältäen palkkakartoituksen. Tasa-arvolain mukaisella palkkakartoituksella (6 b §) selvitetään, ettei saman työnantajan palveluksessa olevien samaa

tai samanarvoista työtä tekevien naisten ja miesten välillä ole perusteettomia palkkaeroja. Helsingissä seurataan palkkatasa-arvon toteutumista lain edellyttämällä tavalla ja puututaan tilanteisiin, joissa mahdollisia epäkohtia ilmenee.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että Helsinki on painottanut vuoden 2019 palkkaratkaisuissaan naisvaltaisten alojen palkkakehitystä. Helsinki on suunnannut vuoden 2019 järjestelyeriä ja vuoden 2019 aikana toteutettavan palkkakehityssuunnitelman mukaisia palkankorotuksia erityisesti lastentarhanopettajille, lastenhoitajille, perhepäivähoitajille, varhaiskasvatuksen esimiehille sekä kotihoidon ja sosiaalityön erilaisiin tehtäviin.

Vuoden 2020 palkkakehityssuunnitelmassa korostuvat henkilömäärällisesti selkeästi eniten naisvaltaiset alat terveysasemien terveydenhoitajien, sairaanhoitajien, perushoitajien ja lähihoitajien korotusten myötä. Myös yli 2000 varhaiskasvatuksen opettajan palkkoja ollaan korottamassa tässäkin yhteydessä.

Kaupunginkanslia on kehittämässä toimialojen henkilöstöasiantuntijoiden kanssa palkitsemisen yhdenmukaisuutta lisääviä toimenpiteitä. Asiaan liittyvä työpaja pidetään vuoden 2020 alussa.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että erillisen samapalkkaisuusohjelman laatiminen palkkakehityssuunnitelmaan ei ole tarkoituksenmukaista edellä mainituin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi

Liitteet

1 Aro Katju, toivomusponsi, Kvsto 28.11.2018 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 769

HEL 2018-012679 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi

§ 790

Kaupunginvaltuuston 13.11.2019 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 13.11.2019 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

328 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

329 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

330 §, Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainitulle.

331 §, Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston jäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, Taloushallintoliikelaitokselle ja tarkastusvirastolle.

332 §, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2020 ja taloussuunnitelmavuosille 2020 - 2022

Asia esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle 27.11.2019

333 §, Vuoden 2020 tuloveroprosentin määrääminen

Ei toimenpidettä.

334 §, Vuoden 2020 kiinteistöveroprosenttien määrääminen

Ei toimenpidettä.

335 §, Tehtaankadun ala-asteen perusparannuksen enimmäishinnankorottaminen

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

336 §, Pirkkolan liikuntapuiston jäähallien uudisrakennustakoskeva hankesuunnitelma

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle.

337 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 10 ja 11 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 791

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 46

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto

- elinkeinojaosto

11.11.2019

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

12.11.2019

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

12.11.2019

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

14.11.2019

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

12.11.2019

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveysjaosto

14.11.2019

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

14.11.2019

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

18.11.2019

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 792

Helsingin kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2020–2021

HEL 2019-009182 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti käsitellä kansliapäällikön 15 esityksen kokouksen toiseksi viimeisenä asiana.

Asian aikana kuultavana oli suunnittelija Nitin Sood. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2020–2021 (liite 1).

Esittelijän perustelut

Tausta

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) edistää yhdenvertaisuutta, ehkäisee syrjintää ja tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Lain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa (1329/2014). Lisäksi tasa-arvolaki edellyttää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ehkäisemistä. Helsingin kaupunginhallitus on 24.6.2019 hyväksynyt (§ 482 ja § 483) kaupungin henkilöstön tasa-arvosuunnitelman ja palveluiden tasa-arvosuunnitelman.

Yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Yhdenvertaisuuslaki edellyttää, että kunta viranomaisena, palvelujen tarjoajana, koulutuksen järjestäjänä ja työnantajana edistää yhdenvertaisuutta suunnitelmallisesti ja aktiivisesti. Lisäksi kaupungin strategiassa todetaan, että toimiva kaupunki rakentuu tasa-arvolle, yhdenvertaisuudelle, vahvalle sosiaaliselle koheesiolle ja avoimelle osallistavalle toimintatavalle. Palvelujen ja henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelmien laatiminen ja toimeenpaneminen edistävät kaupungin strategisia tavoitteita.

Kaupunginhallitus hyväksyi 3.4.2017 (§ 339) ensimmäisen palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelman. Luottamushenkilöistä koostuva yhdenvertaisuustoimikunta suositteli vuoden 2018 lopulla, että yhdenvertaisuussuunnitelma uudistetaan kokonaisuudessaan.

Palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen

Palveluiden yhdenvertaisuussuunnitelman uudistaminen käynnistyi vuoden 2019 alussa kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikössä. Suunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon yhdenvertaisuuslain syrjintäperusteiden lisäksi tasa-arvonäkökulma (sukupuoli, sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu). Kevään 2019 aikana suunnitelmaa varten kerättiin aineistoa, jonka perusteella arvioitiin palvelujen yhdenvertaisuutta.

- kuulemistilaisuudet sidosryhmille (liitteet 2 ja 3)
- ihmisoikeusverkoston järjestämät työpajat Helsingin kaupungin työntekijöille (liite 4)
- kuntalaiskysely yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta (liite 5)
- yhdenvertaisuusvaltuutetun tilastot tapauksista, joissa kantelun osapuolena on Helsingin kaupunki (liite 6)
- toimialajohtajien ja yhdenvertaisuustoimikunnan tapaamiset

Aineiston pohjalta työstettiin uutta yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja sen toimenpiteitä. Helsingin kaupungin työntekijöistä koostuvan ihmisoikeusverkoston jäsenille järjestettiin syyskuussa 2019 tilaisuus, jossa oli mahdollisuus kommentoida luonnosta. Suunnitelmaa muokattiin tilai-

suudessa palautteen perusteella, minkä lisäksi suunnitelmaa työstettiin yhdessä toimialojen asiantuntijoiden kanssa.

Ihmisoikeudet kaupungin yhdenvertaisuustyön keskiöön

Helsingin kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma 2020-2021 on nimeltään Ihmisoikeuksien Helsinki. Ihmisoikeusperustaisuus on kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman ytimessä. Kaupungin yhdenvertaisuustyön ensisijaisena tavoitteena on turvata erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien helsinkiläisten ihmisoikeudet. Intersektionaalisuus, osallisuus, normitietoisuus ja saavutettavuus ovat työtä ohjaavia periaatteita, joiden avulla edistetään ihmisoikeuksien turvaamista kaupungin palveluissa. Suunnitelma kehittää pitkäjänteistä, järjestelmällistä ja innovatiivista yhdenvertaisuustyötä kaupungissa.

Helsingin kaupungin palvelut osaltaan toteuttavat ihmisoikeuksia eri muodossa. Esimerkiksi kaupungin ylläpitämät koulut tukevat oikeutta koulutukseen, terveysasemat edistävät oikeutta terveyteen ja sähköisillä osallistumiskanavilla turvataan oikeutta osallistua päätöksentekoon. Vaikka kaupunki tarjoaa erilaisia palveluja ihmisoikeuksien turvaamiseksi, osa väestöstä kokee syrjintää. Kaupungin yhdenvertaisuustyön kannalta oikeus syrjimättömyyteen on keskeinen ihmisoikeus.

Ihmisoikeuksien nostaminen kaupungin palvelujen yhdenvertaisuustyön ytimeen antaa sekä kaupungin työntekijöille että asukkaille työkaluja eriarvoisuuden ja epäoikeudenmukaisuuden purkamiseen. Asukkaiden tulee olla tietoisia omista oikeuksistaan, jotta heillä on tarvittava osaaminen vaatia heille kuuluvia palveluja. Ihmisoikeuksien tuominen lähemmäksi kaupunkilaisten ja kaupungin työntekijöiden arkea rakentaa oikeudenmukaista ja syrjimätöntä Helsinkiä.

Ihmisoikeudet ovat osa sosiaalista kestävyttä, joka on yksi kestävän kehityksen tavoitteiden pilareista. Taloudellinen ja ekologinen kestävyys ovat kestävän kehityksen muita ulottuvuuksia. Sosiaalinen kestävyys nostaa keskiöön sosiaaliset näkökulmat kehityksessä, kuten esimerkiksi yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden.

Merkittävä osa kestävän kehityksen tavoitteiden tosiasiallisesta toimeenpanosta toteutuu paikallisella tasolla kaupungeissa. Ihmisoikeuksien nostaminen yhdenvertaisuustyön ytimeen rakentaa sosiaalisesti kestävästä kaupunkia, jossa muutetaan kestävän kehityksen tavoitteet agendasta teoiksi.

Toimenpiteet ja seuranta

Ihmisoikeuksien Helsinki -yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää kahdeksantoista konkreettista toimenpidettä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

seksi Helsingin kaupungin palveluissa. Suuri osa suunnitelman toimenpiteistä on poikkisektoraalisia ja koskee koko kaupunkia. Monialainen yhteistyö on tärkeää, koska toimenpiteiden ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa ihmisoikeusperustaisuutta koko kaupungin rakenteissa ja toimintakulttuurissa.

Suunnitelman eräs keskeinen toimenpide on laatia opas toimialoille ihmisoikeusperustaisuuden ankkuroimiseksi palvelutoimintaan. Kaupunginkanslia kehittää oppaan yhteistyössä toimialojen asiantuntijoiden kanssa ja ihmisoikeusverkoston tuen avulla. Tulevaisuudessa toimialat laativat palvelukokonaisuuksissaan soveltuvin osin omat yhdenvertaisuussuunnitelmansa, joissa kehitetään yksityiskohtaisemmat toimenpiteet vastaamaan palvelujen ja eri osastojen omia tarpeita.

Suunnitelman toimikausi on 2020–2021 eli nykyisen valtuustokauden loppuun. Tämän takia on tarkoituksenmukaista esittää toimenpiteitä, joiden vaikuttavuuspotentiaali on mahdollisimman suuri lyhyellä aikavälillä. Toimenpiteet on mitoitettu niin, että ne on mahdollista toteuttaa suunnitelman voimassaolon aikana.

Kaupungin ihmisoikeusverkosto ei sovellu luonteeltaan suunnitelman toimeenpanoa seuraavaksi tahoksi, koska sen ensisijaisena tarkoituksena on kehittää osallistujien omaa osaamista. Lisäksi verkostossa on melkein 200 jäsentä ja määrän kasvaessa jatkuvasti verkoston kokoonpano on erilainen jokaisessa kokoontumisessa. Verkoston jäsenen työnkuvaan ei myöskään välttämättä liity suoranaisesti ihmisoikeuksien edistäminen.

Tämän takia suunnitelman toimeenpanon ohjaamiseksi ja seuraamiseksi ehdotetaan perustettavaksi kaupunkitasoinen ihmisoikeustyöryhmä, johon kaikki toimialat nimeävät asiantuntijoita. He osallistuvat koko kaupungin toimenpiteiden toteuttamiseen. Työryhmä seuraa suunnitelman toimeenpanoa ja kehittää kaupungin ihmisoikeustyötä. Se vastaa myös joidenkin toimenpiteiden toteutuksesta. Yhdenvertaisuussuunnitelman lisäksi ryhmä seuraa tasa-arvosuunnitelman toteutumista.

Suunnitelma käännetään kokonaisuudessaan ruotsiksi ja englanniksi. Lisäksi suunnitelmasta laaditaan tiivistelmä, joka julkaistaan pohjoissaameksi, selkosuomeksi ja pistekirjoituksella. Verkkosivuille ladataan alkuvuodesta lyhyt viittomakielinen video suunnitelman tavoitteista ja periaatteista.

Ihmisoikeuksien päivänä 10.12.2019 kaupungintalon juhlasalissa järjestetään valtakunnallinen seminaari ihmisoikeuksista kaupunkitasolla. Palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma julkistetaan tilaisuudessa, jos-

18.11.2019

sa pohditaan myös kaupunkien, erityisesti Helsingin, kehittämistä ihmisoikeuksien näkökulmasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ihmisoikeuksien Helsinki - Palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma 2020–2021
- 2 Sidosryhmien lausunnot
- 3 Sidosryhmäkooste
- 4 Ihmisoikeusverkoston työpajat
- 5 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn raportti
- 6 Yhdenvertaisuusvaltuutetun tilastot
- 7 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Toimialojen yhdenvertaisuusasiantuntijat

§ 793

Helsingin kaupungin henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet 2019–2020

HEL 2019-010012 T 01 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti käsitellä kansliapäällikön 16 esityksen kokouksen viimeisenä asiana.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Aino Lääkkölä-Pyykönen, HR-asiantuntija, puhelin
aino.laakkola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet ajalle 2019–2020 (liite 1) ja merkitsee vuoden 2018 toteutuneet toimenpiteet (liite 2) tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaikkia toimialoja ja liikelaitoksia yhteistyössä edistämään henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä.

Esittelijän perustelut

Tausta

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai

muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa.

Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa kuntia edistämään yhdenvertaisuutta aktiivisesti ja suunnitelmallisesti. Kaupungin strategiassa todetaan, että toimiva kaupunki rakentuu tasa-arvolle, yhdenvertaisuudelle, vahvalle sosiaaliselle koheesiolle ja avoimelle osallistavalle toimintatavalle. Helsingin kaupunki edistää kaikessa toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, ja se on laatinut yhdenvertaisuussuunnitelmat sekä henkilöstölle että palveluille.

Yhdenvertaisuustoimikunnan tehtävänä on edistää yhdenvertaisuuden toteutumista kaikessa kaupungin toiminnassa ja palveluissa. Toimikunnan työskentelyn tavoitteena on myös valtavirtaistaa yhdenvertaisuus ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi läpäiseväksi periaatteeksi kaikessa Helsingin toiminnassa. Toimikunnan tehtäväkenttään sisältyy myös syrjimättömän ja yhdenvertaisen kohtelun edistäminen kaupungin henkilöstöpolitiikassa ja palveluissa.

Henkilöstön yhdenvertaisuuden edistäminen

Kaupunginhallitus on päättänyt 9.1.2017 (§ 13) ja 3.4.2017 (§ 340) henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteet, tavoitteet ja toimenpiteet. Kaupunginhallitus on päättänyt, että henkilöstön yhdenvertaisuuden toteutumista edistetään ja seurataan asettamalla vuosittain tavoitteet ja toimenpiteet ja että näistä päätetään kaupunginhallituksessa.

Kaupungin tahtotilana on olla eturivin työpaikka, sellainen, johon kaikkien on hyvä tulla ja jossa on hyvä olla. Yhdenvertaisuuden edistäminen parantaa sosiaalisen ilmapiirin lisäksi myös työn tehokkuutta ja tuottavuutta sekä laajemmin yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta. Henkilöstön tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisella on merkittävä vaikutus henkilöstön hyvinvointiin ja siten myös kaupungin palveluiden laatuun.

Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän työpaikalla ja velvoittaa työnantajan edistämään yhdenvertaisuutta suunnitelmallisesti sekä laatimaan yhdenvertaisuussuunnitelman. Yhdenvertaisuussuunnitelmassa ja sen vuositoimenpiteissä korostuvat henkilöstön suojeleminen syrjinnältä, syrjinnän ehkäiseminen ja yhdenvertaisuuden edistäminen.

Vuosittaiset toimenpiteet

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Vuosittaiset toimenpiteet ajalle 2019–2020 jatkavat edellisinä vuosina käynnistettyä kehittämistä sekä muodostavat yhteisen toimenpidekonaisuuden kesällä hyväksytyyn henkilöstön tasa-arvosuunnitelman toimenpiteiden kanssa. Molemmat suunnitelmat sisältävät työelämälaadun, henkilöstöjohtamisen ja esimiestyön kehittämisen toimenpiteitä. Jokainen toimiala on vastuussa omien toimintojensa syrjimättömyydestä ja yhdenvertaisuuden edistämisestä niissä.

Tavoitteena on, että kaupungin rekrytointiprosessi toteutuu yhdenvertaisesti ja rekrytointi perustuu henkilön tosiasialliseen osaamiseen ja ansioihin. Tulevan kauden aikana määritellään ja ohjeistetaan anonyymiin rekrytointiin liittyvä toimintatapa sekä toteutetaan siihen liittyvät kokeilut koko kaupunkiorganisaatiossa.

Monimuotoisen henkilöstön rekrytointia ja heidän urapolkujensa kehittymistä edistetään muun muassa käynnistämällä selvitys positiivisesta erityiskohtelusta sekä sen edellytyksistä ja mahdollisuuksista kaupungin tehtäviin rekrytoitaessa.

Vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymismahdollisuuksia tuetaan töitä ja työoloja muokkaamalla sekä huolehtimalla työpaikkojen esteettömyydestä. Toimenpiteenä mallinnetaan ja kuvataan vammaisten ja osatyökykyisten työllistämispolku sekä toimijakokonaisuus ja tunnistetaan kaupungin sisäiset ja ulkoiset kumppanit sekä verkostot. Kaupungin vammaisneuvoston kanssa käynnistetään keskustelu ja yhteistyö toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Työyhteisöjen jäsenet toimivat muita arvostavasti riippumatta kenenkään henkilökohtaisista ominaisuuksista. Tavoitteena on, että työyhteisöt toimivat Sopuisasti Stadissa -toimintamallin mukaisesti ja että linja johto sitoutuu yhdenvertaisuutta edistävään johtamiseen ja tukee sen edistämistä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiat sekä niihin liittyvät teemat ovat mukana sekä perehdytyksessä että kaupungin esihenkilöiden koulutuksissa ja foorumeilla. Tavoitteena on varmistaa koko organisaation osaminen ja tätä tavoitettava tukemaan luodaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä valmennuspaketti työyhteisöjen ja esihenkilöiden käyttöön. Toimenpiteiden toteumaa seurataan henkilöstöraportoinnilla sekä Kunta 10 -työhyvinvointitutkimuksella ja työterveyskyselyllä.

Käsittely

Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet 2019–2020 on valmisteltu yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa sekä käsitelty yhteistoiminnassa kaupungin henkilöstöpoliitti-

sessä työryhmässä, työsuojelun työryhmässä, että kaupungin henkilöstötoimikunnan kokouksessa.

Helsingin kaupungin yhdenvertaisuustoimikunta on kommentoinut suunnitelman toimenpiteitä (liite 3). Toimikunta ehdotti selvitystä positiivisen erityiskohtelun käyttöönottamisesta rekrytoinnissa, ja tämä lisättiin lausunnon mukaisesti rekrytointiosuuden toimenpiteeksi. Yhdenvertaisuustoimikunta suositteli lausuntopyynnön lähettämistä vammaisneuvostolle. Vammaisneuvoston työvaliokunta käsitteli asiaa ja totesi, että neuvosto ei anna asiasta varsinaista lausuntoa vaan toivoo, että neuvosto otetaan mukaan vammaisiin ja osatyökykyisiin liittyvien toimenpiteiden toteutuksessa.

Yhdenvertaisuustoimenpiteet ovat laaja-alaisia ja pitkäkestoisia. Ehdotamme, että nyt käsiteltävät toimenpiteet olisivat voimassa vuoden 2021 loppuun ja että uusi henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelma toimenpiteineen tuotaisiin käsittelemään samanaikaisesti henkilöstön tasa-arvosuunnitelman kanssa. Vuoden 2021 lopulla myös kaupungin uusi strategia on valmisteltu ja näin kehittämistyötä voitaisiin jatkaa uusien päämäärienkin mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Aino Lääkkölä-Pyykönen, HR-asiantuntija, puhelin
aino.laakkola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 LIITE 1.Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet 2019-2020
- 2 LIITE 2.Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman ja toimenpiteiden toteuma 2018
- 3 LIITE 3.Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Toimialat, liikelaitokset ja virasto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Esitysteksti

18.11.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 773, 774, 775 (A, B ja C), 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792 ja 793 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

18.11.2019

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja
773 - 791 §

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja
792 - 793 §

Jenni Björkstén
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mika Raatikainen

Kaisa Hernberg

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 26.11.2019.